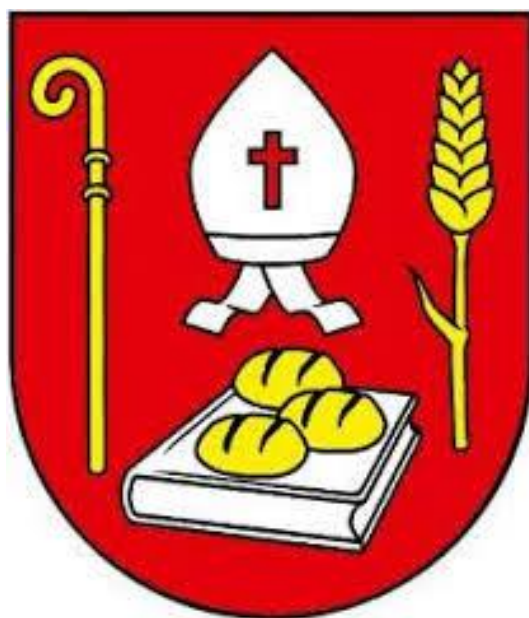

Program rozvoja obce Ondavské Matiašovce

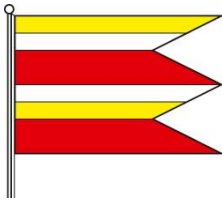
na roky 2015 – 2023

Názov:	Program rozvoja obce Ondavské Matiašovce na roky 2015-2023
Územné vymedzenie:	obec Ondavské Matiašovce
Územný plán obce schválený:	nie
Dátum schválenia PRO:	29.09.2017
Dátum platnosti:	od 01.10.2017 do 30.09.2023
Verzia ¹ :	1.1
Publikovaný verejne:	01.10.2017
Vypracoval:	Marianna Dvorjaková a kol.

¹ Prvé prijaté znenie sa označuje číslom 1.0. V prípade zásadnej zmeny sa ďalšie aktualizované verzie označujú 2.0, 3.0 atď. V prípade malých zmien sa označuje 1.1.

Ondavské Matiašovce

erb obce	vlajka obce
	

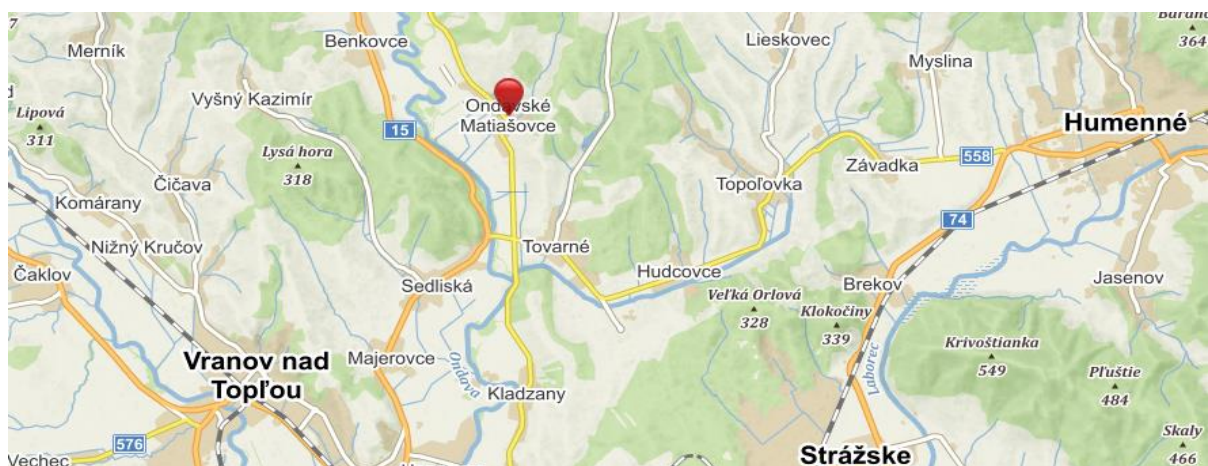
Základné údaje

Samosprávny kraj:	Prešovský
Okres:	Vranov nad Topľou
Historický región:	Zemplín
Poloha stredu obce:	48°56'05" s.g.š. a 21°44'45" v.z.d
Nadmorská výška stredu obce:	133 m.n.m
Rozloha katastra:	10,29 km ²
Počet obyvateľov:	794
Hustota obyvateľstva:	77,16 obyv./km ²
PSČ:	094 01
Evidenčné číslo vozidiel:	VT

Oficiálne kontakty

Adresa:	Obecný úrad Ondavské Matiašovce 201 094 01 Tovarné
Web:	www.ondavskematiasovce.sk
Email:	o.matiasovce@stonline.sk
Telefón:	+421 908 837 807
IČO:	00 33 26 31

Poloha obce

Obsah

ÚVOD	5
Zámer spracovania Programu rozvoja obce Ondavské Matiašovce na roky	6
2015-2023.....	6
ANALYTICKÁ ČASŤ	10
Zoznam analyzovaných východiskových koncepčných dokumentov a dát	10
Analýza vnútorného prostredia	11
<i>História</i>	11
<i>Prírodné pomery</i>	12
<i>Kvalita životného prostredia</i>	12
<i>Obyvateľstvo</i>	14
Zdravotnícka a sociálna infraštruktúra a služby	18
Administratívno-správne služby	19
Cestovný ruch	19
Finančná analýza.....	20
Analýza vonkajšieho prostredia	21
Štrukturálne fondy v programovom období 2015-2023	23
STEEP analýza	26
Zhodnotenie súčasného stavu územia	26
SWOT analýza	26
Kľúčové faktory a disparity územia.....	35
STRATEGICKÁ ČASŤ	36
Strategická vízia a strategický cieľ obce	36
Stratégia rozvoja.....	38
PROGRAMOVÁ ČASŤ	41
Opatrenia, projekty a aktivity podľa prioritných oblastí	41
Súbor ukazovateľov, výsledkov a dopadov.....	42
Príprava projektov	43
REALIZAČNÁ ČASŤ	46
Akčný plán obce	46
Administratívne, organizačné a inštitucionálne zabezpečenie PRO	47
Stručný popis komunikačnej stratégie	48
Systém monitorovania a hodnotenia.....	48
Systém hodnotenia a zaraďovania projektov do financovania	51

ZÁVER	56
PRÍLOHY	57
Príloha č. 1 - Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PRO	57
Príloha č. 2 - Zoznam informačných zdrojov použitých v PRO (východiskové strategické a koncepčné dokumenty, súvisiaca legislatíva)	57
Príloha č. 3 - Zoznam skratiek použitých v PRO	58
Príloha č. 4 - Dohoda o partnerstve	59

ÚVOD

Obecná samospráva v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja tvorí integrálnu súčasť regionálnej politiky a regionálneho rozvoja. Integrálnou súčasťou regionálnej politiky sa stala najmä v súvislosti s rozsiahlou decentralizáciou verejnej správy, ktorá sa na Slovensku uskutočnila po prelome miléníí a ktorou na obecné samosprávy prešlo obrovské množstvo kompetencií, zodpovednosti a taktiež financií, predstavujúcich významnú časť verejných financií. Samosprávy tak v oblasti vytvárania podmienok pre hospodársky a sociálny rozvoj územia majú svoje nezastupiteľné postavenie. Či už v rámci svojich originálnych kompetencií alebo preneseného výkonu štátnej správy, obce zabezpečujú výkony a služby vo verejnom záujme. Z tohto dôvodu je potrebné venovať veľkú pozornosť a úsilie koncipovaniu rozvojových stratégií samospráv.

Dokument „Program rozvoja obce Ondavské Matiašovce“ s výhľadom do roku 2023 (PRO) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Programom rozvoja obce Ondavské Matiašovce sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na hospodársku, sociálnu a environmentálnu oblasť. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie hospodárskeho, sociálneho, a environmentálneho rozvoja obce Ondavské Matiašovce, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

Vypracovaním Programu rozvoja obce Ondavské Matiašovce sa dosiahne zavedenie procesu strategického plánovania do života obce a zlepšenie zručností a schopností rozvojových aktivít, zvýši sa jej konkurencieschopnosť pri uchádzaní sa o podporu zo štrukturálnych fondov EÚ, obzvlášť v rámci operačných programov zameraných na budovanie miestnej infraštruktúry.

Východiskami pre formulovanie Programu rozvoja obce Ondavské Matiašovce boli:

- vízia obce Ondavské Matiašovce,
- čiastkové vízie spracované pracovnými skupinami pre tvorbu PRO,
- analýza vnútorného a vonkajšieho prostredia obce,
- analýzy silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození pre obec v oblastiach ekonomického rozvoja, ľudských zdrojov, sociálneho rozvoja, životného prostredia a technickej infraštruktúry,
- analýzy problémov identifikované pracovnými skupinami,
- stromy cieľov,
- Program hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rozvoja PSK,
- Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky.

Princíp tvorby PRO je založený na kvalitných a overených dátach. Je výsledkom kom-

plexných analýz v troch kľúčových oblastiach a vytvorený partnerstvom hlavných aktérov územia, v súlade s udržateľným využívaním hodnôt a zdrojov konkrétneho územia ako aj vyjadrením vízie v konkrétnych stratégiách, aktivitách a rozvojových projektoch.

Zámer spracovania Programu rozvoja obce Ondavské Matiašovce na roky

2015-2023

Formulár 1 (Ú1): Zámer spracovania PRO

Zámer spracovania PRO	
Názov dokumentu	Program rozvoja obce Ondavské Matiašovce na roky 2015-2023
Forma spracovania	Program rozvoja obce Ondavské Matiašovce na roky 2015-2023 (ďalej len „PRO 2015-2023“) bude spracovaný podľa aktuálneho znenia zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov a v súlade s Metodikou na vypracovanie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC, vydanou Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja, verzia 2.0, február 2015. Spracovanie dokumentu bude rešpektovať princíp partnerstva. Vykonané bude participatívnym spôsobom so zapojením zamestnancov obecného úradu, poslancov OcZ, širokej verejnosti a externých odborníkov. PRO bude vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v Národnej stratégii regionálneho rozvoja, zohľadňovať bude ciele a priority zakotvené v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja.
Riadenie procesu spracovania	Za riadenie procesu spracovania bude zodpovedať riadiaci tím zložený zo zástupcov obce a zhotoviteľa. Členmi riadiaceho tímu budú: Za obec: Koordinátor riadiaceho tímu Bc. Martin Mika - starosta obce Členovia riadiaceho tímu Lucia Sakalíková – zamestnanec OcÚ Za zhotoviteľa: Člen riadiaceho tímu Marianna Dvorjaková - externý odborník

	Riadiaci tím zodpovedá za: - celkovú koordináciu spracovania PRO 2015-2023, - zostavenie Zámeru spracovania PRO, - spracovanie analýzy vnútorného a vonkajšieho prostredia, - spracovanie východísk pre strategickú časť, - vypracovanie strategickej vízie, - vypracovanie sumárneho návrhu aktivít a projektov ako východisko pre Akčný plán, - stanovenie termínov realizácie aktivít, projektov (roky) a odhad ich financovania (výška a zdroje financovania), - vytvorenie systému monitorovania, hodnotenia a aktualizácie PRO, - informovanie verejnosti o realizácii PRO, - spracovanie finančnej časti vo forme Finančného rámca pre realizáciu PRO, - finalizáciu dokumentu a jeho predloženie zastupiteľstvu na schválenie. Spracovanie PRO bude prebiehať v úzkej komunikácii s verejnosťou. Verejnosť bude pravidelne informovaná o priebežných výstupoch prostredníctvom webovej stránky obce.
Obdobie spracovania	Od 01.02.2017 do 30.6.2017
Financovanie spracovania	Rozpočet obce

Zdroj: Weisová, Bernátová 2012, vlastné spracovanie

Formulár 2 (Ú2): Harmonogram spracovania PRO

Harmonogram spracovania PRO												
Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: Weisová, Bernátová 2012, vlastné spracovanie

Formulár 3 (Ú5): Osnova PRO

Osnova PRO

Úvod

Táto časť zahŕňa:

- stručný popis kontextu vzniku a chronológie prípravy PRO,
- stručné zhrnutie východiskových koncepčných dokumentov, týkajúcich sa vymedzeného územia,
- zámer spracovania PRO.

Časť 1: Analytická časť

Táto časť obsahuje:

- kompletnú analýzu vnútorného prostredia na základe overeného súboru kvantitatívnych a kvalitatívnych dát podľa jednotlivých oblastí vrátane finančnej a hospodárskej situácie,
- ex-post hodnotenie (realizácia existujúceho PRO vrátane vyhodnotenia rozpracovaných investičných a neinvestičných projektov k 31. 12. príslušného roku),
- analýzu silných a slabých stránok územia,
- identifikáciu hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia (výber hlavných faktorov),
- analýzu vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj situácie v území (zoznam),
- ex-post hodnotenie (realizácia existujúceho PRO vrátane vyhodnotenia rozpracovaných investičných a neinvestičných projektov realizovaných na národnej, príp. regionálnej úrovni k 31. 12. príslušného roku),
- analýzu príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia (posúdenie hlavných faktorov z hľadiska príležitostí a ohrození),
- analýzu väzieb územia,
- SWOT analýzu (súhrnná tabuľka, syntéza výsledkov),
- analýzu možných rizík a hrozieb, identifikáciu kritických oblastí rozvoja,
- identifikáciu východísk a možných riešení,
- odhad budúceho možného vývoja.

Časť 2: Strategická časť

Táto časť obsahuje:

- víziu územia,
- formuláciu a návrh stratégie,
- výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách - oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálna, environmentálna).

Časť 3: Programová časť

Táto časť obsahuje:

- konkrétne opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám,

- súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt.

Časť 4: Realizačná časť

Táto časť obsahuje:

- popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PRO,
- popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PRO, spôsob komunikácie, kooperácie a koordinácie,
- stručný popis komunikačnej stratégie PRO k jednotlivým cieľovým skupinám,
- systém monitorovania a hodnotenia,
- akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky (x+2) - vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov.

Časť 5: Finančná časť

Táto časť obsahuje:

- indikatívny finančný plán na celú realizáciu PRO,
- model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na programový rozpočet obce/VÚC,
- hodnotiacu tabuľku pre výber projektov.

Záver

Obsahuje informáciu o schválení a zverejnení PRO.

Prílohy

- Príloha č. 1 - Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PRO
- Príloha č. 2 - Zoznam informačných zdrojov použitých v PRO (východiskové strategické a koncepčné dokumenty, súvisiaca legislatíva)
- Príloha č. 3 - Zoznam skratiek použitých v PRO
- Príloha č. 4 - Dohoda o partnerstve

Zdroj: vlastné spracovanie

ANALYTICKÁ ČASŤ

Analytická časť je založená na databáze informácií a ukazovateľoch. Obsahuje komplexné hodnotenie rozvojovej úrovne priestoru, disponibility rozvojového potenciálu obce (obyvateľstvo, miestne hospodárstvo, miestna samospráva s jej ekonomickými podmienkami, sociálna infraštruktúra, prírodné zdroje, technická infraštruktúra) a analýzu východiskovej situácie obce Ondavské Matiašovce s väzbami na širšie územie, ako aj na legislatívu, ekonomický rozvoj spoločnosti, disponibilitu verejných zdrojov a systému ich prerozdelenia. Určuje hlavné faktory rozvojového potenciálu a odhaduje budúci vývoj s dôrazom na možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce relevantné stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a faktorov rozvoja územia obce a jeho ľudí.

Zoznam analyzovaných východiskových koncepčných dokumentov a dát

Pri spracovaní Programu rozvoja obce Ondavské Matiašovce na roky 2015-2023 boli analyzované a zohľadnené už existujúce programovacie a plánovacie dokumenty:

Formulár 4 (Ú8): Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov

Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov			
Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Povodňová dokumentácia obce	Priebežne	Lokálna	Obecný úrad Ondavské Matiašovce
PHSR Prešovského samosprávneho kraja	2016-2022	Regionálna	www.vucke.sk
Územný plán veľkého územného celku Prešovského kraja – Zmeny a doplnky 2004	Od 2004	Regionálna	www.uzemneplany.sk
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR	2023	Národná	www.telecom.gov.sk
Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020- návrh	2020	Národná	www.telecom.gov.sk
Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001	Od 2001	Národná	www.telecom.gov.sk
Operačné programy 2014-2020	2014-2020	Národná	www.partnerskadohoda.gov.sk
Partnerská dohoda 2014-2020	2014-2020	Národná	www.partnerskadohoda.gov.sk
Stratégia Európa 2020	2020	Európska	www.eu2020.gov.sk

Zdroj: vlastné spracovanie

Okrem rôznych koncepčných dokumentov bolo pri spracovaní dokumentu použité aj veľké množstvo dát rôzneho charakteru. Ich prehľad zobrazuje nasledujúca tabuľka.

Formulár 5 (A1): Zoznam použitých kvalitatívnych a kvantitatívnych dát

Zoznam použitých kvalitatívnych a kvantitatívnych dát		
Oblasť dát/téma	Zdroj údajov	Webová stránka
Obyvateľstvo	Obec Ondavské Matiašovce Štatistický úrad SR Mestská a osobná štatistika Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011	www.ondavskematiasovce.sk www.statistics.sk www.datacube.statistics.sk/TM1Web/TM1WebLogin.aspx www.datacube.statistics.sk/SODB/TM1WebLogin.aspx
Sociálna sféra	Obec Ondavské Matiašovce Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny	www.ondavskematiasovce.sk www.upsvar.sk
Školstvo a vzdelávanie	Obec Ondavské Matiašovce	www.ondavskematiasovce.sk
Zdravotníctvo	Obec Ondavské Matiašovce	www.ondavskematiasovce.sk
A iné		www.ondavskematiasovce.sk

Zdroj: vlastné spracovanie

Analýza vnútorného prostredia

História

Ústna tradícia o vzniku obce, ktorú naši predkovia uchovávali z pokolenia na pokolenie hovorí, že obec „Maťašovce“, založil muž menom Mathias, ktorý tu choval ovce. Tento strohý aj keď cenný poznatok nám neumožňuje urobiť jednoznačný záver a rozhodnúť, či obec bola založená v rokoch 1250 – 1330 počas zemianskej kolonizácie alebo Mathiasom Šoltýsom richtárom v rokoch 1300 – 1330. Maďarský názov, pod ktorým sa obec uvádza „Mathiasfalva“ Mathiasova dedina svedčí skôr pre Mathiasa zemana. Prvá písomná zmienka o obci sa nachádza v listine z roku 1451, ktorou Leleský konvent potvrdil rozdelenie územia brekovsko-jasenovského panstva medzi dve vetvy Drugetovcov z Humenného. V 16. a 17. storočí Drugetovci väčšinu svojich majetkov záložovali a tak sa Matiašovce ocitli v rukách Révaiovcov, Barkozyovcov a i. V roku 1600 mala obec 21 zdanených domov, pričom tu stál aj kostol fara a škola. Zrejme krátko pred alebo v roku 1623 obec postihla živelná pohroma (požiar). Od založenia obce boli Matiašovčania rímskokatolíckeho náboženstva. Na mieste dnešnej budovy obecného úradu bol postavený drevený kostol, ktorý sa spomína už v roku 1437. Keď sa v druhej polovici 16. storočia Drugetovci priklonili k re-

formácií, stali sa protestantmi aj ich poddaní teda matiašovčania. Od polovice 17.storočia vystupujú Matiašovce ako sídlo luteránskej farnosti. Ešte okolo roku 1730 boli obyvatelia obce luteráni. Rekatalizácia obyvateľov obce je spojená s postavou grófa Barkóczyho, ktorý krátko po tom čo sa stal jágerským biskupom obnovil v roku 1749 rímskokatolícku farnosť. Výstavbu terajšieho matiašovského kostola sv. Mikuláša z roku 1773 financovala grófka Zuzana Barkóczyová rodená Sirmaiová, ktorá nechala v obci v roku 1768 vystavať školu. V rokoch 1778/1779 obec postihlo zemetrasenie. V prvej sv. vojne padlo v uniformách rakúsko-uhorskej č. k. armády 8 obyvateľov. Počas 2 .sv. vojny sa niektorí obyvatelia obce aktívne zúčastnili boja a 24. novembra 1944 bola obec vypálená.

Prírodné pomery

Ondavské Matiašovce ležia na styku južnej časti Nízkych Beskýd s Pozdišovskou pahorkatinou v doline Ondavy. Nadmorská výška v strede obce je 133 m n. m. a v chotári 125-250 m n. m. Rovinný až mierne zvlnený povrch odlesneného chotára tvoria vrstvy centrálno-karpatského flyšu a štvrtohorné náplavy Ondavy, v juhozápadnej časti s ostrovmi druhohorných hornín.

Kvalita životného prostredia

Kvalitné životné prostredie je jednou zo základných podmienok existencie ľudstva. Vzrastajúce problémy spojené práve so zhoršovaním kvality životného prostredia vedú ku koncentrácii úsilia štátov Európy a hlavne novo rozšírenej Európskej únie eliminovať negatívne zásahy do životného prostredia a naprávať škody spôsobené v minulosti. Svedčí o tom i prijatie Šiesteho environmentálneho akčného programu Spoločenstva "Životné prostredie 2010: Naša budúcnosť, naša voľba" (Akčný program), ktorý tvorí rámec environmentálnej politiky Európskej únie. Definuje kľúčové dlhodobé ciele v starostlivosti o životné prostredie, pričom za prioritu pokladá riešenie problémov zmeny klímy, ochrany prírody a biodiverzity, životného prostredia pre zdravie a kvalitu života, prírodných zdrojov a odpadov. Povinnosť a potreba naplňovať prijaté ciele vedúce k zlepšovaniu negatívneho stavu životného prostredia, prináležia všetkým stupňom štátnej správy a samosprávy. Obec v uvedenej hierarchii predstavuje najnižší ale základný prvok.

Starostlivosť o územie

Územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno-historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. Územné plánovanie je v súčasnosti upravené zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov.

Územno-plánovacia dokumentácia je základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie v obci.

Ochrana ovzdušia

Na ochranu ovzdušia v obci pred potenciálnymi a reálnymi zdrojmi znečistenia slúži zákon č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia. Upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane ovzdušia pred vnášaním znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou a spôsobom obmedzenia následkov znečisťovania. V zákone sú definované znečisťujúce látky, zdroje znečisťovania, povinnosti právnických a fyzických osôb ako aj prevádzkovateľov zdrojov znečistenia ovzdušia, poplatky a pokuty za znečisťovanie ovzdušia. Definované sú veľké zdroje znečistenia ovzdušia ako technologické celky so súhrnným tepelným výkonom 50 MW alebo vyšším. Kvalitu ovzdušia resp. stav znečistenia ovzdušia v oblasti ovplyvňuje predovšetkým činnosť veľkých priemyselných zdrojov. Na celkovom znečistení ovzdušia sa podieľajú aj stredné a malé zdroje. Sú to predovšetkým emisie zo zdrojov, ktoré zabezpečujú dodávku tepla pre bytovo – komunálnu sféru, ale ich príspevky v porovnaní s veľkými priemyselnými zdrojmi sú značne menšie. Podiel týchto zdrojov na znečistení ovzdušia je závislý aj od stupňa plynofikácie obcí. K významným zdrojom znečistenia ovzdušia sa stále viac radí automobilová doprava.

Odpadové hospodárstvo

Systém zberu komunálnych odpadov je v obci nastavený podľa reálnych potrieb obyvateľov a zabezpečuje sa v súlade s ustanoveniami Zákona o odpadoch. Na zber zmesového komunálneho odpadu z domácností sa používajú 110 l nádoby a 1100 l maloobjemové kontajnery (MOK). Ostatné komunálne odpady sa v závislosti od druhov odpadov zbierajú prostredníctvom veľkoobjemových kontajnerov alebo vriec. Zber jednotlivých druhov odpadu zabezpečuje zmluvná organizácia Fúra s.r.o. Množstvo vyprodukovaných komunálnych odpadov má stúpajúcu tendenciu. Obec sa snaží zvýšiť úsilie samosprávy v osvetovej aktivite na podporu triedenia odpadov v domácnostiach, čo by pomohlo naďalej zvyšovať podiel zhodnocovaných odpadov.

Tabuľka č. 1 : Zber komunálneho a separovaného odpadu z domácností (2019)

Názov odpadu	Frekvencia zberu
Komunálny odpad	26x ročne
Papier	2x ročne
Sklo	3x ročne
PET fľaše	12x ročne
Zmiešané plasty, PET fľaše	12x ročne
Elektroodpad a kovové obaly	2x ročne
Nebezpečný odpad	2x ročne

Zdroj: Obec

Obyvateľstvo

Obec Ondavské Matiašovce má 794 obyvateľov (31.12.2019) pričom prevažuje mužské obyvateľstvo. Počet obyvateľov klesá.

Tabuľka č.2 : Počet obyvateľov obce Ondavské Matiašovce v rokoch 2015-2019 k 31.12.

	2015	2016	2017	2018	2019
Počet obyv.	825	812	804	793	794
Muži	415	413	410	409	410
Ženy	410	399	394	384	384

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2019

Z celkového počtu 817 obyvateľov (údaje podľa roku 2011) sa viac ako tri štvrtina hlási ku rímskokatolíckej cirkvi. Ku gréckokatolíckej cirkvi sa hlási 61 obyvateľov čím predstavuje druhé najzastúpenejšie náboženské vyznanie v obci. V obci sa nachádza aj evanjelická cirkev augsburského vyznania, apoštolská cirkev, pravoslávna cirkev a zastancovia iného vyznania. Svoje zastúpenie majú aj obyvatelia bez vyznania a osoby, u ktorých nebolo zistené náboženské vyznanie.

Tabuľka č. 3: Obyvateľstvo podľa náboženského vyznania a pohlavia

	Muži	Ženy	Spolu
Rímskokatolícka cirkev	354	366	720
Gréckokatolícka cirkev	31	31	62
Pravoslávna cirkev	2	3	5
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	1	0	1
Apoštolská cirkev	0	1	1
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	0	3	3
Bez vyznania	1	0	1
Nezistené	13	11	24
Spolu	402	415	817

Zdroj: SODB 2011

V obci je výrazne zastúpené obyvateľstvo so slovenskou národnosťou. K rómskej národnosti sa hlási 43 osôb. Svoje zastúpenie v obci má aj národnosť česká. Až pri 21 osobách nebola zistená národnosť.

Tabuľka č. 4: Obyvateľstvo podľa národnosti a pohlavia

	Muži	Ženy	Spolu
Slovenská	365	384	749
Rómska	22	21	43
Česká	1	3	4
Nezistená	14	7	21
Spolu	402	415	817

Zdroj: SODB 2011

Dominantnú skupinu v obci predstavujú osoby ekonomicky aktívne v počte 369 osôb. S o niečo nižším podielom žije v obci závislých osôb. Najväčšiu skupinu z nich predstavujú deti do 16 rokov v počte 188. V obci sa nachádza aj veľa nepracujúcich dôchodcov s celkovým počtom 166 osôb. Na rodičovskej dovolenke je 21 osôb. V obci sa nachádzajú aj osoby nezávislé a osoby závislé, nezistené.

Tabuľka č. 5: Obyvateľstvo podľa súčasnej ekonomickej aktivity a pohlavia

	Muži	Ženy	Spolu
Osoby ekonomicky aktívne	212	157	369
Osoby na rodičovskej dovolenke	0	21	21
Nepracujúci dôchodcovia	59	107	166
Ostatní nezávislí	0	2	2
Osoby závislé (spolu)	116	115	231
• deti do 16 rokov	100	88	188
• študenti stredných škôl	14	17	31
• študenti vysokých škôl	2	10	12
Ostatní závislí, nezistení	15	13	28
Úhrn obyvateľstva	402	415	817

Zdroj: SODB 2011

Od roku 1989 sa na vývoji zamestnanosti začalo výrazne prejavovať spomalenie dynamiky hospodárskeho rastu. Likvidácia pracovných miest v dôsledku transformačných a reštrukturalizačných procesov nebola kompenzovaná vytváraním nových pracovných miest v ozdravených častiach hospodárstva. Pre celú ekonomiku je charakteristická vysoká miera nezamestnanosti a nízka tvorba nových pracovných miest. Vývoj nezamestnanosti vo všeobecnosti v Prešovskom kraji zaznamenáva mierne klesajúci trend a jej súčasná úroveň je spolu s Košickým krajom najvyššia spomedzi ostatných krajov na Slovensku. Mierne zlepšovanie situácie je výsledkom priamych zahraničných investícií, ktoré sú hlavným zdrojom tvorby nových pracovných miest. Počet uchádzačov o zamestnanie sa v obci pohybuje v rozmedzí 106 až 121 osôb. Miera nezamestnanosti sa teda v obci za ostatných 5 rokov pohybovala v rozpätí od 36,81 % (2011) do 42,01 % (2014). V rozmedzí piatich rokov bolo vždy evidovaných viac mužských uchádzačov o zamestnanie ako ženských.

Tabuľka č. 6: Vývoj nezamestnanosti v obci

	2015	2016	2017	2018	2019
Evidovaní UoZ - muži	68	69	72	71	75
Evidovaní UoZ - ženy	45	37	46	42	46
Spolu	113	106	118	113	121
Miera nezamestnanosti v %	39,24	36,81	40,97	39,24	42,01

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený Okresný úrad práce (OÚP) ako verejnoprávna inštitúcia, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden z via-

cerých subjektov v súčinnosti s reprezentatívnymi organizáciami zamestnancov a zamestnávateľov vykonáva politiku zamestnanosti. OÚP je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku trhu práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta na trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôsobovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytvárania nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce a poskytovaním podpory v nezamestnanosti. Pri poskytovaní verejných služieb zamestnanosti obec spolupracuje s OÚP vo Vranove nad Topľou, pri vytváraní dočasných pracovných miest, ktoré sú nevyhnutným predpokladom zachovania pracovných návykov dlhodobu nezamestnaných. Obec spolupracuje rovnako aj pri realizácii aktívnej politiky trhu práce (APTP), v rámci ktorej sa pomocou nástrojov APTP predovšetkým podporuje vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi, ako aj obcou samotnou. Obec v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne zamestnáva nezamestnaných občanov v rámci malých obecných služieb. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev.

Ľudia ohrození rizikom sociálneho vylúčenia

Najpočetnejšou skupinou ľudí ohrozených rizikom sociálneho vylúčenia sú nezamestnaní. V najbližších rokoch bude potrebné sústrediť pozornosť aj na pracovnú silu vo vekových skupinách nad 50 rokov, ktorí sú ohrození rizikom sociálneho vylúčenia, lebo väčšinou majú nízku adaptabilitu na meniace sa požiadavky pracovného trhu a majú zväčša nevyhovujúcu kvalifikáciu, čoho dôsledok je ich nízka atraktivita pre zamestnávateľa (majú malú šancu uplatniť sa na trhu práce). Ďalšou skupinou ľudí ohrozených rizikom sociálneho vylúčenia sú starší obyvatelia, ktorí sú poberateľmi starobných dôchodkov (výraznejšie vyššie vekové kategórie) a zdravotne, zmyslovo a duševne postihnutí občania. Takíto občania sú v prevažnej miere poberateľmi invalidných dôchodkov. Ďalšou významnou skupinou ľudí, ktorých možno zaradiť medzi ohrozených rizikom sociálneho vylúčenia, sú deti odkázané na pomoc cudzích a prípadne iné sociálne ohrozené skupiny obyvateľov.

V budúcom období možno predpokladať zvýšený záujem občanov o sociálne služby, keďže dochádza k starnutiu populácie, čo predstavuje celoeurópsky trend.

Domová, bytová, občianska, dopravná a technická infraštruktúra

Administratívne služby zabezpečuje v obci Obecný úrad. V obci sú vybudované rozvody plynu a elektrickej energie. Obec má Dom smútku. Odborné vyšetrenia sú obyvateľom poskytované v Tovarnom a vo Vranove nad Topľou. Obyvatelia obce bývajú prevažne v rodinných domoch. V súčasnom období je nízka rozostavanosť. Vzhľadom

na ekonomickú situáciu obyvateľov individuálna bytová výstavba ide pomalým tempom, ale medzi občanmi existuje. Preprava osôb v obci je zabezpečená autobusovou dopravou. Cestovanie do škôl a do práce zabezpečuje SAD. Obec je pripojená na telekomunikačnú sieť.

V obci sa nachádzajú tieto zariadenia občianskej vybavenosti: základná škola, materská škola, obecný úrad, kultúrny dom, kostol, dom smútku, predajňa potravín.

Ekonomika, trh práce a sociálna situácia

Od marca 2014 obec v rámci Národného projektu, ktorý sa financuje z Európskeho sociálneho fondu, spolupracuje s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, tak že zamestnáva občanov, ktorí sú v hmotnej núdzi na menšie obecné služby. V obci svoju podnikateľskú činnosť vyvíjajú rôzni podnikatelia, ktorí sú zameraní na poskytovanie tovarov a služieb. Sú to: predajne potravín, rozličného tovaru a Stolárstvo Martin. Služby, ktoré sú poskytované v obci Ondavské Matiašovce sú na vysokej úrovni.

Vzdelávanie

V obci Ondavské Matiašovce sa nachádza materská škola a základná škola pre 1. – 4. ročník. Materská škola je jednotriedna MŠ, poskytujúca starostlivosť deťom od 2 do 6 rokov a deťom s odloženou povinnou školskou dochádzkou. MŠ navštevuje 20 detí. Základná škola je dvojtriedna. Je vybavená školským klubom detí. ZŠ navštevuje 46 žiakov. Škola vytvára čo najvhodnejšie personálne, materiálno-technické, bezpečnostné a hygienické podmienky na dosiahnutie splnenia cieľov a kľúčových kompetencií vytýčených pre primárne vzdelávanie. Od 1. ročníka majú žiaci možnosť pracovať s výpočtovou technikou. Edukačný proces v základnej škole zabezpečujú kvalifikovaní pedagogickí zamestnanci – učiteľky pre 1. stupeň ZŠ, vychovávateľka, externí učitelia náboženskej výchovy, ktorí majú požadovanú odbornú a pedagogickú spôsobilosť.

Kultúra

Obecný úrad zabezpečuje vysielanie obecného rozhlasu. Prenajíma kultúrno-spoločenskú sálu na rozličné kultúrne podujatia. V obci sa organizuje viacero kultúrnych akcií ako sú napr. Mikuláš, Deň detí, Mesiac úcty k starším, akcie DHZ. Obec Ondavské Matiašovce aktívne prezentuje folklórna skupina Kazarinka.

Zásobovanie pitnou a úžitkovou vodou

Obec Ondavské Matiašovce plánuje v blízkej dobe vybudovať verejný vodovod. Stav vodovodnej siete bude umožňovať všetkým obyvateľom obce, ako aj organizáciám a podnikateľom napojiť sa na kvalitnú pitnú vodu. Zásobovanie vodou je riešené v obci vlastnými studňami.

Zásobovanie elektrickou energiou, verejné osvetlenie

Obec Ondavské Matiašovce je zásobovaná elektrickou energiou na dobrej úrovni, výkon transformátorov vyhovuje súčasným požiadavkám obce. Verejné osvetlenie je riešené inštalovaním diódových svietidiel na jestvujúcich elektrických betónových stĺpoch. Verejné osvetlenie obce je v dobrom technickom stave, svietidlá sú úsporné.

Zásobovanie plynom

Obec Ondavské Matiašovce je splynofikovaná a každá domácnosť alebo iná inštitúcia má možnosť pripojiť sa na existujúcu plynofikačnú sieť.

Telekomunikácie

Rozvoj telekomunikácií za posledné desaťročie zaznamenal výrazný kvantitatívny i kvalitatívny rast, predstihujúci mnohonásobne rozvoj ostatných odvetví technickej infraštruktúry. Je to jednak prestavbou a rekonštrukciou pevnej telefónnej siete a ústrední, ale hlavne rozvojom mobilných telefónnych systémov a ich plošného uplatnenia a rozvojom internetovej siete. Obec má dobré GSM pokrytie od najväčších mobilných operátorov: Orange a.s., T-Mobile a.s. a O2 Slovakia s.r.o. V obci je dostupný širokopásmový internet.

Zdravotnícka a sociálna infraštruktúra a služby

Za zdravotnou starostlivosťou musia obyvatelia obce dochádzať. Najbližšia ambulancia praktického lekára pre dospelých, praktického lekára pre deti a dorast a lekárne sú v Tovarnom. Stomatologická ambulancia sa nachádza v meste Vranov nad Topľou. Ostatné špecializované zdravotnícke ambulancie sa nachádzajú najbližšie v okresnom meste Vranov nad Topľou, kde sú lokalizované aj nemocnice. Záchranná zdravotná služba a stanica Hasičského a záchranného zboru (profesionálnych hasičov) sídli v meste Vranov nad Topľou. V obci sa nachádza predajňa potravín, predajňa rozličného tovaru. Najbližší bankomat, pobočka banky a pobočka zdravotnej poisťovne sa nachádzajú vo Vranove nad Topľou. Najbližšia čerpacia stanica sa nachádza v meste Vranov nad Topľou.

Tabuľka č. 8: Základné parametre zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry (2015)

Praktický lekár pre dospelých	nie	Pošta	nie
Praktický lekár pre deti a dorast	nie	Predajňa zmiešaného tovaru	áno
Stomatologická ambulancia	nie	Bankomat	nie
Lekárne	nie	Čerpacia stanica	nie

Záchranná zdravotná služba	nie	Stanica Hasičského a záchr. zboru	nie
Stanica opatrovateľskej služby	nie	Dobrovoľný hasičský zbor	áno

Zdroj: vlastné spracovanie

Šport

Najpopulárnejším športom v obci je futbal, obec však v súčasnosti nedisponuje aktívnym klubom. Futbalisti majú k dispozícii ihrisko s tribúnou, súčasťou sú šatne, sociálne zariadenia.

Administratívno-správne služby

Na kvalitu života obyvateľov obce vplýva aj dostupnosť administratívno-správnych služieb subjektov verejnej správy. Možno konštatovať, že čím viac služieb je v obci dostupných, tým väčší je komfort obyvateľstva. Dostupnosť (blízkosť; nízka náročnosť na dochádzku za danými službami, či už z hľadiska vzdialenosti alebo času) administratívno-správnych služieb patrí medzi dôležité faktory ovplyvňujúce migračný pohyb obyvateľstva v obci.

Tabuľka č. 9: Spádovosť obce k vybraným poskytovateľom administratívno-správnych služieb

Sídlo matričného úradu	Vranov nad Topľou
Sídlo pracoviska daňového úradu	Vranov nad Topľou
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Vranov nad Topľou
Sídlo Okresného súdu	Vranov nad Topľou
Sídlo Okresného úradu	Vranov nad Topľou
Sídlo Územnej vojenskej správy	Prešov
Sídlo Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Vranov nad Topľou

Zdroj: vlastné spracovanie

Cestovný ruch

Rekreačné strediská cestovného ruchu

Obec má potenciál pre rozvoj cestovného ruchu hlavne na báze vidieckej turistiky a putovania.

RKC Slanské vrchy – Slanské vrchy majú charakter kľudovej zóny (potrebné uvedený stav rešpektovať) s vhodnými podmienkami pre letnú a zimnú turistiku v prírodnom prostredí. Vhodné vybavenostné zázemie predstavujú podhorské obce vhodné pre vidiecku turistiku.

RKC Domaša – tento RKC vytvára obalová krivka vodnej nádrže Domaša, zahŕňajúca

v sebe strediská turizmu pri vodnej ploche i sídla s vidieckym turizmom. Vodná nádrž sa nachádza v atraktívnom prírodnom prostredí a vytvára výborné podmienky pre pobyt pri vode, vodné športy a letnú turistiku v okolitých lesoch. V nadväznosti na letné využitie rekreačného priestoru je potrebné do rekreačných aktivít zapojiť príľahlé sídla, pričom rozvoj rekreácie v nich spájať na osobitostiach pobytu v dedinskom prostredí.

RKC Východné Karpaty – je súčasťou trilaterálnej slovensko-poľsko-ukrajinskej medzinárodnej biosférickej rezervácie. V slovenskej časti rezervácie bol vyhlásený NP Poloniny. Územie RKC poskytuje vhodné podmienky pre vidiecku poznávaciu turistiku, ktorej rozsah sa rozšíri o príľahlú poľskú a ukrajinskú časť biosférickej rezervácie so sprevádzkovaním nových peších, hraničných priechodov. Kým na území biosférickej rezervácie Bukovské vrchy (Národný park Poloniny – priority ochrany prírody) sú možnosti cestovného ruchu obmedzené a výstavba športovo-rekreačných zariadení vo voľnej prírode nežiaduca, sústava sídiel pozdĺž južného okraja CHKO má vhodné podmienky pre pobyt v horskom prostredí v spojení s agroturistikou.

RKC Vihorlat – územie je vymedzené pohorím Vihorlat a jeho predhoriami, pričom najkrajšiu časť zaberá CHKO Vihorlat. Rekreácia je sústredená do priestorov Chlmec – Porúbka (prímestská rekreácia mesta Humenné) a Sninské rybníky (prímestská rekreačná zóna pre Sninu, Stakčín). V severovýchodnej časti RKC sú vhodné podmienky pre turistiku v horskej krajine. Významnou atraktivitou sú drevené kostolíky – NKP. V obciach sú vhodné podmienky pre vidiecku turistiku.

Domaša - vodná nádrž je situovaná v atraktívnom prírodnom prostredí a poskytuje vhodné podmienky pre pobyt pri vode a vodné športy. V okrese Vranov nad Topľou je v priestore vodnej nádrže k dispozícii cca 2 550 lôžok a v súkromných chatách pre rodinnú rekreáciu je evidovaných 3 068 lôžok, v stanovených táboroch a ATC je 1 088 miest. Nevyhnutnou podmienkou pre udržanie ubytovacej kapacity je doriešenie zásobovania pitnou vodou a odkanalizovania územia. V rámci RKC Domaša sa výrazne prejavuje sezónnosť, jedine stredisko Dobrá má vhodné podmienky pre zimnú rekreáciu - potrebné je sprevádzkovať existujúci vleč a realizovať umelé zasnežovanie.

Finančná analýza

Finančné hospodárenie obce sa realizuje prostredníctvom rozpočtu obce, zostavovaného podľa dikcie § 9 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení na obdobie jedného kalendárneho roka. Pravidlá rozpočtového hospodárenia obce upravuje zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V § 5 uvedeného zákona sú príjmy obce definované nasledovne:

- a) výnosy miestnych daní a poplatkov podľa osobitného predpisu
- b) nedaňové príjmy z vlastníctva a z prevodu vlastníctva majetku obce a z činnosti obce a jej rozpočtových organizácií podľa tohto alebo osobitného zákona,
- c) úroky a iné príjmy z finančných prostriedkov obce,
- d) sankcie za porušenie finančnej disciplíny uložené obcou,
- e) dary a výnosy dobrovoľných zbierok v prospech obce,
- f) podiely na daniach v správe štátu podľa osobitného predpisu,

g) dotácie zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a dotácie zo štátnych fondov,

h) ďalšie dotácie zo štátneho rozpočtu v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok,

i) účelové dotácie z rozpočtu VÚC alebo z rozpočtu inej obce na realizáciu zmlúv podľa osobitných predpisov,

j) prostriedky z EÚ a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté na tento účel,

k) iné príjmy ustanovené osobitnými predpismi.

Obec môže na plnenie svojich úloh použiť aj prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov, prostriedky získané z rozdielu medzi výnosmi a nákladmi z podnikateľskej činnosti po zdanení, návratné zdroje financovania a združené prostriedky.

V súlade s § 9 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy zostavuje viacročný rozpočet. Tento viacročný rozpočet predstavuje ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci jej pôsobnosti vyjadrené zábery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce najmenej na tri rozpočtové roky. Súčasťou programového rozpočtu budú teda aj zábery vyjadrené v tomto Programe rozvoja obce.

Analýza vonkajšieho prostredia

Vonkajšie prostredie v kontexte tohto Programu rozvoja obce predstavuje pre obec tie oblasti, ktoré síce ovplyvňujú jej rozvoj (v rôznej miere, či už významne alebo len okrajovo), avšak obec ich zároveň nedokáže svojou činnosťou nijako ovplyvniť.

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001) vyhodnotila jednotlivé sídelné centrá Slovenska ako terciárne centrá, t.j. centrá na základe ich terciárnej obslužnosti (úrovne vybavenosti vybranou vyššou občianskou vybavenosťou). Takýmto spôsobom bolo na národnej úrovni vytvorených päť skupín obcí (okrem Bratislavy a Košíc, ktoré stoja samostatne a nepatria do žiadnej skupiny), ktoré naznačujú úroveň obsluhy ako pre vlastné mesto, tak pre jeho zázemie (prvé tri skupiny sa pritom členia na dve podskupiny). Najbližšie centrum pre Ondavské Matiašovce predstavuje mesto Vranov nad Topľou (2b. skupina centier osídlenia).

Okrem centier osídlenia KURS 2001 na Slovensku stanovila jadrové ťažiská osídlenia, ktoré sú navzájom pospájané rozvojovými osami I. stupňa. Ostatné sídelné centrá sú pospájané osami II. a III. stupňa. Tieto rozvojové a urbanizačné osi sú súčasťou vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry. Podporujú sídelné väzby medzi obcami a rovnovážny sídelný rozvoj vrátane rozvoja vidieka. Vytvárajú podmienky pre dostupnosť k infraštruktúram, zachovanie a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva a zabezpečujú požiadavky, ktoré sú na sídelnú štruktúru kladené z hľadiska ekonomických, sociálnych a environmentálnych potrieb.

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 stanovuje tri stupne rozvojových osí, ktoré vychádzajú z nasledovných kritérií:

1. rozvojová os prvého stupňa – prepája centrá osídlenia prvej skupiny a ťažiská osídlenia prvej úrovne v štáte a porovnateľné centrá mimo hraníc krajiny, zahŕňajúc najmenej jednu cestnú komunikáciu a jednu železniciu rýchlostného typu,
2. rozvojová os druhého stupňa – prepája centrá osídlenia druhej skupiny a ťažiská osídlenia druhej úrovne s centrami osídlenia prvej skupiny a ťažiskami prvej úrovne, resp. prepája centrá osídlenia druhej skupiny a ťažiská osídlenia druhej úrovne medzi sebou, zahŕňajúc najmenej jednu cestnú komunikáciu a jednu železniciu nadregionálneho významu alebo jednu rýchlostnú cestu,
3. rozvojová os tretieho stupňa – prepája stredné centrá a ťažiská osídlenia tretej úrovne navzájom, ako aj ostatné vyhodnocované centrá osídlenia s ostatnými centrami osídlenia druhej skupiny.

Veľmi dôležitým aspektom v analýze vonkajšieho prostredia je aj stratégia štrukturálnej politiky Európskej únie a jej priemet do slovenských pomerov. Počas programovacieho obdobia EÚ 2000-2006 (čo pre Slovensko znamenalo roky 2004-2006) používala Európska únia stratégiu regionálnej politiky založenú na rovnomernom prístupe samospráv k štrukturálnym fondom (tzv. „pokropením regiónov investíciami“, kde každá samospráva mala rovnaký prístup k týmto fondom).

Od programovacieho obdobia 2007 - 2013 sa však už stratégia regionálnej politiky EÚ zmenila, keďže táto sa už nezamerala na znižovanie regionálnych disparít formou podpory zaostalých regiónov, ale na základe skúseností z regionálneho rozvoja zo západoeurópskych krajín, rozhodla sa posilňovať predovšetkým vytýčené póly rastu, ktoré sú najviac konkurencieschopné a majú najväčší potenciál rozvoja (týmto opatrením sa taktiež sledovalo posilnenie vonkajšej konkurencieschopnosti EÚ ako celku voči ostatným aktérom vo svetovom hospodárstve). Jednotlivými krajinami vytýčené póly rastu mali byť nositeľmi rozvoja v jednotlivých regiónoch a postupom času by sa rozvoj z týchto pólov rastu mal šíriť do ich bezprostredného okolia (teda do zaostalejších oblastí v ich okolí). Na Slovensku tak boli od programovacieho obdobia 2007-2013 na základe Konceptcie územného rozvoja Slovenska stanovené inovačné a kohezné póly rastu (niektoré mestá a obce v ich bezprostrednom zázemí), pričom najväčšia časť podpory zo štrukturálnych fondov smeruje práve do nich.

Výrazným vonkajším rozvojovým impulzom pre oblasť Vranova nad Topľou by mohla byť zvýšená podpora zo strany vlády formou investičných stimulov pre tie priame zahraničné investície, ktoré sa realizujú čo najbližšie k tomuto regiónu (keď už nie priamo v ňom). Skúsenosti však ukazujú, že od roku 2002, kedy sa začalo s poskytovaním investičnej pomoci, jednotlivé slovenské vlády touto formou podporovali smerovanie priamych zahraničných investícií primárne do najrozvinutejších regiónov Slovenska (najmä do trojuholníka Bratislava - Trnava - Nitra, do Košíc a oblasti stredného Považia po Žilinu).

Rozvoj Prešovského kraja podľa národnej stratégie bude výrazne závislý od budovania technickej infraštruktúry. Výrazné zaostávanie je spôsobené najmä súčasnou slabou rozvinutosťou celého Východoslovenského kraja. Slabá rozvinutosť technickej infraštruktúry znemožňuje využívanie na rozvoj priemyslu, služieb a cestovného ruchu. Významným zdrojom nerovnováh bude aj v budúcnosti demografická skladba a populačný vývoj obyvateľstva.

Štrukturálne fondy v programovom období 2015-2023

Jednou z možných ciest získavania finančných prostriedkov pre realizáciu investičných akcií (okrem ďalších možných zdrojov, uvedených v časti „Indikatívny finančný plán“) sú Európske štrukturálne a investičné fondy. Napriek tomu, že tieto európske štrukturálne a investičné fondy sú z aspektu regionálneho rozvoja definované ako „doplnkové“ zdroje financovania, v súčasnom modeli regionálnej politiky a nastavenia financovania samospráv sú práve tieto prostriedky z EŠIF hlavným zdrojom financií, bez ktorého by len ťažko boli samosprávy schopné financovať svoje rozvojové investičné projekty. V programovom období EÚ 2014-2020 bude Slovensko čerpať európske štrukturálne a investičné fondy v rámci Cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti a v rámci Cieľa Európska územná spolupráca. V rámci Cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti sa budú čerpať financie prostredníctvom nasledujúcich operačných programov:

- Integrovaný regionálny operačný program (OP IROP)
- OP Ľudské zdroje (OP ĽZ)
- OP Integrovaná infraštruktúra (OP II)
- OP Výskum a inovácie (OP VaI)
- OP Kvalita životného prostredia (OP KŽP)
- OP Efektívna verejná správa (OP EVS)
- Technická pomoc,
- Program rozvoja vidieka,
- Rybné hospodárstvo.

V rámci Cieľa Európska územná spolupráca bude Slovensko čerpať financie prostredníctvom nasledujúcich operačných programov:

Programy cezhraničnej spolupráce

- SK - CZ 2014-2020
- SK - AT 2014-2020
- PL - SK 2014-2020
- SK - HU 2014-2020
- ENI HU - SK - RO - UA 2014-2020

Programy nadnárodnej spolupráce

- Stredná Európa
- ETC Dunaj

Programy medziregionálnej spolupráce

- INTERREG
- ESPON
- INTERACT
- URBACT

Pre obec Ondavské Matiašovce sú najvýznamnejším a najpravdepodobnejším zdrojom financovania rozvojových projektov v rámci EŠIF prostriedky z Programu cezhraničnej spolupráce PL-SK 2014-2020 a z Programu rozvoja vidieka 2014-2020.

Program rozvoja vidieka 2014-2020 bude financovať rozvojové projekty obcí v rámci Opatrenia č. 7 - Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach. Oprávnenými žiadateľmi o podporu budú v rámci tohto Opatrenia najmä obce do 1 000 obyvateľov vrátane, pričom celková finančná alokácia na realizáciu Opatrenia č. 7 je 119 500 000,00 eur.

V rámci spomínaného Opatrenia č. 7 Programu rozvoja vidieka budú mať obce do 1 000 obyvateľov možnosť uchádzať sa o finančné prostriedky cez štyri podopatrenia:

Podopatrenie 7.2. - Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania

všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie

Popis operácie:

- výstavba, rekonštrukcia, modernizácia, dostavba kanalizácie, vodovodu alebo čistiarnie odpadových vôd;
- výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií, lávok, mostov, chodníkov a záchytných parkovísk, autobusových zastávok, výstavba, rekonštrukcia a údržba odvodňovacích kanálov, prehlbovanie existujúcich obecných studní. V prípade investícií do miestnych komunikácií, tie budú umožnené len v malom rozsahu a za predpokladu, že prispievajú k oživeniu znevýhodnenej vidieckej oblasti, kde môže zlepšiť prepojenie medzi vidieckymi oblasťami a širšou dopravnou sieťou, príp. budú prispievať k miestnemu ekonomickému rozvoju (napr. k rozvoju vidieckeho cestovného ruchu a pod.);
- zlepšenie vzhľadu obcí - úprava a tvorba verejných priestranstiev, námestí, parkov a pod.

Podopatrenie 7.3 - Podpora na širokopásmovú infraštruktúru vrátane jej budovania,

zlepšovania a rozširovania, pasívnu širokopásmovú infraštruktúru a poskytovanie širokopásmového prístupu a elektronickej verejnej správy

Popis operácie:

- vytvorenie prístupu k širokopásmovému internetu prostredníctvom budovania prístupových sietí s rýchlosťou min. 30 Mbit/s, vrátane zariadenia verejne prístupného miesta;
- oprávnené budú projekty zavádzania tzv. "poslednej míle". Riešenie prístupových sietí bude nadväzovať na ukončenie prvej fázy výstavby regionálnych sietí, financovanej z OP II, resp. tam, kde už sú regionálne siete dostupné a je preukázané zlyhanie trhu;

- oprávnené sú činnosti, ktoré sa týkajú investícií do infraštruktúry širokopásmového internetu, napr.:
 - * vytvorenie a zabezpečenie prístupu k širokopásmovej infraštruktúre vrátane zariadení na prenos a zber signálu (backhaul) a pozemných zariadení (napr. pevné, pozemné, bezdrôtové alebo satelitné technológie alebo kombinácie týchto technológií);
 - * budovanie pasívnej širokopásmovej infraštruktúry (napr. inžinierske siete, ako je kladenie káblových rozvodov a zapájanie iných sieťových prvkov, ako sú napr. neaktivované optické vlákna atď.) v súčinnosti s ostatnými infraštruktúrami (energetické, dopravné, vodné, kanalizačné siete atď.).

Podopatrenie 7.4 - Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry

Popis operácie:

- investície súvisiace s vytváraním podmienok pre trávenie voľného času vrátane príslušnej infraštruktúry -napr. výstavba/rekonštrukcia/modernizácia športovísk a detských ihrísk, amfiteátrů, investície do rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre komunitnú / spolkovú činnosť vrátane rekonštrukcie existujúcich kultúrnych domov;
- zriadenie nových, prístavba, prestavba, rekonštrukcia a modernizácia existujúcich domov smútku vrátane ich okolia;
- investície súvisiace so zvyšovaním kvality života obyvateľov - investície spojené s odstraňovaním malých tzv. divokých skládok odpadov resp. opusteného odpadu;
- investície súvisiace so zvýšením bezpečnosti a prevencie proti vandalizmu na verejných priestoroch (montáž kamerových systémov a iných bezpečnostných prvkov);
- investície súvisiace s vytváraním podmienok pre rozvoj podnikania - rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre podnikateľskú činnosť, výstavba/rekonštrukcia tržníc pre podporu predaja miestnych produktov a pod.;
- investície do využívania obnoviteľných zdrojov energie vrátane investícií spojených s úsporou energie - len ako súčasť investícií do miestnych služieb.

Podopatrenie 7.5 - Podpora investícií pre verejné využívanie rekreačnej infraštruktúry, informačnej a drobnej infraštruktúry cestovného ruchu

Popis operácie:

- investície, ktoré súvisia s vytvorením, udržiavaním, obnovou a skvalitňovaním turisticky zaujímavých objektov, bodov a miest vrátane príslušnej infraštruktúry - miestne kultúrne, historické, prírodné a iné objekty a zaujímavosti, zriadenie múzejných a galerijných zariadení a pod.;
- investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a informačných tabúl v turistických lokalitách na verejné využitie, budovanie drobných obslužných zariadení pre turistov, informačné body, smerové tabule, KIOSKY a pod.;

- budovanie, rekonštrukcia náučných chodníkov, cykloturistických chodníkov, ich napojenie na náučné chodníky, budovanie doplnkovej infraštruktúry (odpočinkové miesta, prístrešky, stojany na bicykle a pod.), výstavba vyhliadkových veží, budovanie, údržba a obnova cykloturistického značenia na existujúcich cykloturistických trasách a pod.

STEEP analýza

Pri stretávaní sa s rôznymi problémami a výzvami je potrebné si uvedomiť, že ich riešenie môže byť v budúcnosti ovplyvnené rôznymi vonkajšími faktormi, ktoré obec nedokáže ovplyvniť. Úlohou STEEP analýzy (analýzy externého prostredia) je napomáhať tvorcom rozhodnutí predvídať budúci možný vývoj a na tieto zmeny sa pripraviť.

Formulár 6 (A8): STEEP analýza

Sociálne	Technologické	Ekonomické	Ekologické	Politické
Starnutie obyvateľstva, migrácia mladých ľudí do miest	Úroveň technológie poskytovateľa	Nové trhy a nové príležitosti (napr. cestovný ruch)	Vplyv rôznych subjektov na ŽP	Politika vlády v sociálnej, hospodárskej a environmentálnej oblasti
Zmeny postojov a správania – aktívny tretí sektor	Dostupná technológia a využívaná technológia	Klesajúce trhy v niektorých poskytovaných službách	Možnosti obnovy a tvorby ŽP	Štrukturálna politika Európskej únie
Zmeny správania obyvateľov	Technológia využívaná obyvateľmi, podnikateľmi	Dostupnosť finančných zdrojov	Politika ŽP	Legislatívne zmeny
Móda	Kontakt s obyvateľmi pomocou technológie	Daňová politika	Podpora tvorby a ochrany ŽP	Zmeny vlády ako výsledok volieb

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

Zhodnotenie súčasného stavu územia

SWOT analýza

Zhodnotenie súčasného stavu územia je spracované formou SWOT analýzy. Tá bola vypracovaná na základe auditu rozvojových zdrojov obce a výsledkov dotazníkového prieskumu, vykonaného medzi obyvateľmi obce.

Formulár 7 (A5) - SWOT analýza a príklad dôležitých otázok

Silné stránky	Body	Slabé stránky	Body
a) hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj - existencia vhodných plôch pre budovanie a rozšírenie priemyselných / poľnohospodárskych zón, - dostatok pracovnej sily, ktoré sú k dispozícii pre priemyselne zamerané podniky, - dobré klimatické podmienky na pestovanie teplomilných rastlín, - výhodná geografická poloha obce v blízkosti okresného mesta Vranov nad Topľou, - vysoký podiel obyvateľstva v produktívnom veku, - keďže obec nie je tranzitnou obcou, pre rozvoj pasívneho a aktívneho cestovného ruchu sú tu ideálne podmienky, - vhodné plochy pre rozvoj infraštruktúry cestovného ruchu, - chýbajúce ubytovacie zariadenia cestovného ruchu, - chýbajúce stravovacie zariadenia pre potreby cestovného ruchu,		- nevyriešené vlastnícke vzťahy k pozemkom a stavbám, ktoré sa môžu stať prekážkou pri rozvoji podnikateľských aktivít, - nízky rozpočet obce nedovoľuje v dostatočnej miere podporovať podnikateľské aktivity obyvateľstva, - chýba informačný systém na komunikáciu samospráva – podnikatelia – občania - nedostatok investičného kapitálu z vlastných zdrojov, - vysoká finančná záťaž a administratívne bariéry obmedzujúce rozvoj podnikania, - nedostatočné využitie existujúcich výrobných kapacít, - nedostatočná miera tvorby finančných zdrojov u fyzických osôb, ktorá zabraňuje rozvoju podnikateľských aktivít, - nedostatočná podpora poľnohospodárskych podnikov, - nedostatočná miera tvorby finančných zdrojov na nákup a inštaláciu moderných efektívnych výrobných technológií, - nízky počet podnikateľských subjektov, - málo priestorov na podnikateľské účely, - zatiaľ nedostatočne rozvinutá technická infraštruktúra pre rozvoj cestovného ruchu,	
b) technická infraštruktúra - vybudovaná sieť na rozvod elektrickej energie, - počet a kapacita trafostaníc v súčasných podmienkach umožňuje dostatočne pokryť		- zlý technický stav miestnych komunikácií, ktoré sú vplyvom poveternostných podmienok v značnom štádiu zvetrania,	

potreby obyvateľov a ekonomických subjektov, - dostatočný počet bytových prípojok na pevnú linku T-com, - dobré prepojenie obecnej komunikácie na hlavnú cestnú sieť, - existencia verejného osvetlenia po rekonštrukcii, - pokrytie signálom mobilných operátorov, - z funkčného hľadiska vyhovujúci systém regionálnej autobusovej dopravy, - kompletná plynofikácia obce, - existencia verejného rozhlasu, - dostupnosť informačnej siete Internet mimo vyučovacích hodín v budove základnej školy,		- zlý technický stav miestneho verejného rozhlasu, - nevyhovujúci stav korýt miestnych tokov - hlavný vodný tok pretekajúci cez obec neregulovaným korytom, - negatívny stav nehnuteľného majetku obce – obecný úrad, materská škola, ..., - absencia splaškovej kanalizácie, - absencia ČOV, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - absencia chodníkov popri väčšine komunikácií vo vlastníctve obce - popri hlavnej dopravnej a urbanizačnej osy, - nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nedostupnosť vysokokvalitných informačných služieb verejnými alebo súkromnými operátormi, - nízka penetrácia užívateľov internetu (v dôsledku vysokých cien), - absencia vysokorychlostného internetu,	
c) životné prostredie - kompletná plynofikácia obce, - na vykurovanie sa zo 60% využíva hlavne zemný plyn naftový a 20 % elektrická energia, - fungujúci systém odvozu a likvidácie TKO - kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO, - prírodné bohatstvo s lesmi, pasienkami, - existencia separovaného zberu v obci, - veľké plochy lesov vhodných na rekreáciu, - vysoká hustota vzácnych prírodných úkazov,		- narastanie individuálnej automobilovej a motocyklovej dopravy, - absencia splaškovej kanalizácie, - nedobudovaná dažďová kanalizácia, - absencia ČOV, - v širšom okolí prítomné výrobné prevádzky spôsobujúce nadmernú produkciu polietavých častíc prachu, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP, - nedostatočná informovanosť obyvateľstva o stave ŽP,	

		- sídlo ekologicky záťažových prevádzok alokovaných v Prešovskom kraji, ako aj niekoľko cementárenských podnikov, - kyslé dažde znehodnocujúce lesný porast v okolí, - nadmerné využívanie umelých hnojív spôsobujúce acidifikáciu pôdy, - existencia čiernych skládok,	
d) sociálna oblasť a zdravotníctvo - rozvinutá sieť sociálnych zariadení a služieb v príľahlých sídlach, - dobrá dostupnosť zdravotníckeho		- nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj sociálnych služieb, - absencia klubu mladých, - nedostatok priestorov na zriadenie domova sociálnych služieb, - absencia oddychovej zóny pre seniorov a ostatné vekové kategórie, - absencia domova dôchodcov, - absencia domova sociálnych služieb, - absencia klubu dôchodcov, - absencia ordinácie praktického lekára, - ekonomická situácia obyvateľstva zabraňuje častokrát potrebnú návštevu ordinácie praktického a následne špecializovaného lekára, - zdravotný stav obyvateľstva,	
e) školstvo a šport - dobré výchovno-vzdelávacie výsledky materskej školy, - zatiaľ dostatok priestorov na výkon vzdelávacej činnosti - využívanie priestorov škôl a školských zariadení pre verejnosť, - existencia futbalového ihriska, - existencia poľovníckych revírov, - výstavba nového detského ihriska		- deficit v materiálo – technickom vybavení školy, - potreba zateplenia budovy materskej školy, - potreba výmeny okien na budove materskej školy, - potrebná rekonštrukcia sociálnych zariadení, - nedostatok športových ihrísk v okolí školy, - pomalé zavádzanie informačných technológií do školy,	

		- nedostatok moderných učebných pomôcok, - neatraktivnosť učiteľského povolania a neadekvátne finančné ohodnotenie, - deficit finančných prostriedkov znamená sústavné obmedzovanie nákupu nástrojov a zariadení v školstve, - nesystémová reforma vzdelávacej sústavy, - absencia športovo-rekreačnej zóny obce, - nedostatočná starostlivosť o starších občanov,	
f) kultúra - dlhoročná história obce, tradície, - prítomnosť kultúrnych pamiatok (kostol), - rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru, - dobré kultúrne povedomie obyvateľov, - existencia kultúrneho domu v blízkosti obecného úradu pravidelné kultúrne akcie - Deň matiek, MDD, Úcta k starším, detský karneval,		- nedostatok finančných prostriedkov pre činnosť zariadení a pre ich rozvoj, - absencia kultúrnych spolkov, - chýbajúce tradičné, každoročne organizované kultúrne podujatia, - nerozvinutá kultúrna turistika, - absencia združenia, záujmového krúžku v oblasti kultúry, - negatívny stav kultúrneho domu – potrebná výmena strešnej krytiny, zateplenie budovy, - slabá propagácia a reklama kultúrnych aktivít obce, - nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia, - neexistencia zariadenie propagujúceho tradičné remeslá z okolia obce,	
g) cestovný ruch a public relation - bohaté kultúrne dedičstvo, - prírodné krásy v okolí obce, - veľký počet povrchových prírodných útvarov, - strategická východisková poloha na poznávacie výlety do širšieho okolia obce, - početné množstvo turistických chodníkov,		- málo rozvinutý cestovný ruch, - chýba rekreačné zázemie obce, - nedostatočná propagácia goodwillu a CR obce, - nedostatočné služby v oblasti cestovného ruchu, - slabá kooperácia s cestovnými kancelármi,	

- existencia poľovníckeho re- víru,		- slabá propagácia tradičných umení a remesiel v obci,	
		- nedostatok športovísk po- tenciálne využiteľných náv- števníkmi obce.	
Spolu		Spolu	

Príležitosti a) hospodárstvo a ve- decko-technický rozvoj - dostatok ľudských zdrojov s dostatočnými skúsenosťami v oblasti poľnohospodárstva, - existencia vhodných podmie- nok na rozvoj poľnohospodár- stva, - rozvoj technickej infrastruk- túry, - rozvoj informačných technoló- gií – lepší prístup k informá- ciám, - možnosť vstupu zahraničných investorov do existujúcej in- fraštruktúry, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - rozvoj environmentálne vhod- ných technológií, - podpora rozvojových investí- cií, - vytvorenie nových pracovných miest najmä v malom a stred- nom podnikaní a službách, - spájanie pravidelných, tradič- ných kultúrnych aktivít s pod- nikateľskými aktivitami, resp. organizovanie kultúrnych akti- vít pre podnikateľské účely (poznávacia a kultúrna turis- tika), - zlepšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľstva môže byť hybnou silou rozvoja podnika- teľských aktivít,		Hrozby - pomalá výstavba, modernizá- cia a rekonštrukcia technickej infraštruktúry, - administratívne opatrenia ob- medzujúce plnohodnotný rozvoj cestovného ruchu, - veľká administratívna nároč- nosť pre získanie financií zo štátnych dotácií a z fondov EÚ, - nedostatok investičného ka- pitálu, - neochota obyvateľov usku- točňovať podnikateľské akti- vity, - neochota obyvateľov investo- vať do ďalšieho vzdelávania,	
--	--	---	--

b) technická infraštruktúra - vybudovanie miestneho bezdrôtového rozhlasu, - rekonštrukcia miestnych komunikácií, - dobudovanie chodníkov popri miestnych komunikáciách, - rekonštrukcia verejného osvetlenia a jeho rozšírenie - zriadenie vysokorychlostného Internetu DSL, prípadne WI – FI, ktorý by bol významným pozitívnym prvkom pri hľadaní si zamestnania a rozvoji podnikateľských aktivít, - výstavba miestneho vodovodu - zavedenie elektrických, plynových, vodovodných a kanalizačných prípojek do novej IBV, - výstavba cestnej komunikácie s potrebnými parkovacími plochami, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - využitie významnej geografickej polohy územia z hľadiska prechádzajúcich dopravných koridorov, - zvýšenie počítačovej gramotnosti, - zníženie cien využívania Internetu, - rozvoj ďalších telekomunikačných služieb v konkurenčnom prostredí, - existujúca infraštruktúra pre rozvoj priemyselných zón v obci,		- malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií, - absencia chodníkov popri miestnych cestných komunikáciách, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk,	
c) životné prostredie - úprava verejných plôch, - výstavba oddychovej zóny, - výstavba bioskládky, - zabezpečiť separovaný zber v celej obci, - maximálne rozšírenie separovaného zberu o viaceré komodity, - rekonštrukcia miestnych komunikácií,		- zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmernej hospodárskej činnosti v ostatných častiach kraja, - zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmerného využívania fosílnych palív domácnosťami.	

- spustenie ČOV, - dobudovanie miestnej dažďovej kanalizácie, - výstavba splaškovej kanalizácie, - možnosti materiálového, resp. energetického využitia odpadov pri rešpektovaní duálnych vlastností odpadov, - dôsledné plnenie kvalitne stanovených cieľov v oblasti odpadového hospodárstva, - výstavba chodníkov popri miestnych komunikáciách, - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd ohrozujúcich zdroje pitnej vody, - zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia, - výstavba oddychovej zóny v širšom centre obce, - výstavba športovo – rekreačného areálu v obci, - obnoviteľné zdroje energie – geotermálna energia, energia biomasy, veterná energia, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU,		- ohrozená kvalita pitných a povrchových vôd, - zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia, - dopady na zdravotný stav obyvateľov, - zníženie biodiverzity, - pretrvávajúce vykurovanie hlavne tuhými palivami, - nárast množstva vyvázaných odpadov, - nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi, - neriešenie problému existencie „čiernych“ skládok,	
d) sociálna oblasť a zdravotníctvo - možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva, - zlepšenie sociálneho povedomia rómskeho etnika, - zlepšenie štandardu zdravotníckych zariadení v dostupných zariadeniach, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU,		- rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku, - rast počtu srdcovo-cievnych chorôb, - rast nádorových ochorení tráviaceho traktu, - vysoký výskyt alergických ochorení, - pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť,	
e) školstvo a šport - ďalšie zavádzanie výpočtovej techniky do školy - zvýšenie			

počítačovej gramotnosti žiakov a učiteľov, - koordinácia výchovy a vzdelávania so všetkými odbornými inštitúciami, - výstavba oddychovej a športovej zóny v obci, - úprava turistických chodníkov, - výstavba cyklistických chodníkov, - rekonštrukcia futbalového ihriska, - podpora záujmových krúžkov zo strany obce, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ,		- vplyv nežiaducich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...), - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov, - nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov, - nárast sociálnej ohrozenosti mládeže, - nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nových športovo-rekreačných objektov,	
f) kultúra - usporadúvanie Dňa obce, - rozvinúť kultúrne povedomie a tradície pri rómskej mládeži, - spracovanie ročného programu kultúrnych podujatí, - usporadúvanie výročných kultúrnych podujatí pri príležitosti prvej zmienky o obci, - lepšia koordinovanosť a propagácia kultúrnych aktivít obce, - rozvoj sponzorovania kultúry, - obnova zanikajúcich tradícií, - vydanie multimediálnych propagačných materiálov o obci, jej kultúrnom dedičstve a tradícii, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ,		- nezáujem obyvateľov o rozvoj svojho kultúrneho povedomia, - slabá podpora kultúry zo strany štátu a VÚC, - posun priorít mládeže ku konzumnej kultúre, - nedostatok finančných prostriedkov na šírenie miestnej kultúry za hranice katastrálneho územia na obce,	
g) cestovný ruch a public relation - možnosť rozvíjať agroturistiku, - výstavba oddychovej zóny v obci, - možnosť rozvoja oddychovej turistiky v okolí - možnosti rozvoja cykloturistických, jazdeckých a náučných chodníkov, - vytypovanie lokality na rozvoj rekreačných aktivít,		- nízka tvorba disponibilných zdrojov ekonomických subjektov zamedzí rozvoju podnikateľských aktivít, - náročné získavanie úverových zdrojov, - neochota ľudí investovať a započat podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu, - zaostávanie obce v rozvoji CR sa nakoniec odrazí	

- spracovať multimediálne propagačné materiály obce v rôznych jazykových mutáciách, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU - rozvíjať rodinnú rekreáciu, - vypracovať projekt obnovy nevyužívaných objektov pre CR,		v úrovni kvality života jeho obyvateľov, - predstih „konkurenčných obcí“ v oblasti poznávacej turistiky, športovej a pobytovej turistiky,	
Spolu		Spolu	

Zdroj: upravené podľa Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipality 2012

Kľúčové faktory a disparity územia

Vyhodnotením silných stránok a príležitostí zo SWOT analýzy boli identifikované hlavné faktory rozvoja obce. Podobne, na základe vyhodnotenia slabých stránok a ohrození boli identifikované hlavné disparity obce.

Hlavné faktory rozvoja

- zvýšenie atraktivity územia mikroregiónu
- nárast počtu nových pracovných príležitostí a zvýšenie príjmov obyvateľstva
- skvalitnenie životného prostredia
- zachovanie kultúrno-historického dedičstva
- zvýšenie dostupnosti sociálnych a zdravotných služieb
- vytvorenie podmienok pre poskytovanie kvalitnejších verejných služieb
- rozvoj ľudských zdrojov a spoločenského života
- podpora rozvoja poľnohospodárstva a agroturistiky
- zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľstva

Hlavné disparity rozvoja

- emigrácia obyvateľstva - z obce emigruje predovšetkým mladé obyvateľstvo, a to z dôvodu absencie ponuky pracovných miest, slabšej ponuky služieb a možností sebarealizácie
- nízky potenciál pre prilákanie investícií do priemyselnej výroby - z dôvodu nevýhodnej periférnej polohy vo vzťahu k ekonomickým centráram a nadradenej dopravnej infraštruktúry má obec veľmi nízky lokalizačný potenciál pre prilákanie investícií do priemyselnej výroby
- slabá ponuka pracovných príležitostí - stredne veľká obec, nedokáže vygenerovať dostatočný počet pracovných príležitostí pre svoje obyvateľstvo
- nezamestnanosť obyvateľstva - obyvateľstvo, ktoré si nevie nájsť prácu a neemigruje, upadá kvôli absencii dostatočného príjmu na živobytie do sociálnych problémov

- nízka úroveň miezd - úroveň miezd v regióne spolu s časovou a finančnou náročnosťou dochádzky do zamestnania pôsobí ako demotivačný faktor a generuje podmienky pre emigráciu obyvateľstva
- nedostatok sociálnych a zdravotných služieb
- nedostatočná kvalita ľudských zdrojov a spoločenského života

STRATEGICKÁ ČASŤ

Rozvoj rôznych regiónov, od lokálnej po makroregionálnu úroveň, je nutné chápať, realizovať, uvažovať a posudzovať v čo možno najširších súvislostiach a väzbách, nie izolovane. Z tohto dôvodu je preto pre stanovenie rozvojovej stratégie obce nevyhnutné rešpektovať aj prognostické varianty rozvoja územných celkov vyššej úrovne, či už z hľadiska strednodobého alebo dlhodobého horizontu. Východiská pre prognózy budúceho vývoja sú prezentované v rôznych strategických dokumentoch národnej úrovne. Stratégia Európa 2020 predstavuje víziu európskeho sociálneho trhového hospodárstva v 21. storočí, definuje ciele, ktoré sa majú do roku 2020 naplniť a pre tieto ciele stanovuje aj ukazovatele na ich hodnotenie. Základom tejto stratégie sú tri vzájomne sa dopĺňajúce priority:

1. **Inteligentný rast** – vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii,

2. **Udržateľný rast** – podpora ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívne využíva zdroje,

3. **Inkluzívny rast** – podpora hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí sociálnu a územnú súdržnosť.

Stratégiu Európa 2020 aplikujú všetky členské štáty Európskej únie, teda aj Slovensko. Navyše, na podporu jej aplikácie a v záujme zlepšenia hospodárskej výkonnosti jednotlivých členských štátov vydáva Európska komisia pre tieto štáty rôzne odporúčania. Slovensko dostalo odporúčania na zlepšenie stavu v oblasti verejných financií, daní, trhu práce, vzdelávania a odbornej prípravy, sieťových odvetví, podnikateľského prostredia a efektívnosti verejnej správy. Stratégia Európa 2020 sa premietla aj do opatrení regionálnej politiky, podporujúcich rozvoj jednotlivých regiónov Slovenska.

Strategická časť Programu rozvoja obce Ondavské Matiašovce na roky 2020–2025 nadväzuje na analytickú časť, ktorá predstavuje komplexnú analýzu územia. Táto časť PRO obsahuje stratégiu rozvoja obce s ohľadom na jej vnútorné špecifiká a danosti. Jej súčasťou je strategická vízia, formulácia a návrh stratégie rozvoja, ako aj formulácia cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti.

Strategická vízia a strategický cieľ obce

Vízia je želanou predstavou obyvateľov o budúcnosti, o tom, ako by mala obec vyzeráť. Je teda nástrojom na motiváciu, opisom ideálneho stavu, ktorý by sme chceli v budúcnosti dosiahnuť. Stanovuje rámec pre definovanie strategických cieľov a priorít na strednodobý časový horizont. Analýzou súčasného stavu obce, na základe analýzy

hlavných faktorov rozvoja a na základe funkcií, ktoré plní samospráva obce bola sformulovaná nasledovná **strategická vízia** obce Ondavské Matiašovce:

Obec Ondavské Matiašovce je miestom s atraktívnym prostredím pre život. Všestranným rozvojom a využívaním svojho vnútorného potenciálu zabezpečuje zvyšovanie kvality života všetkých svojich obyvateľov, ktorým poskytuje kvalitné služby.

Na dosiahnutie uvedenej strategickej vízie bude potrebné naplniť strategický cieľ rozvoja obce Ondavské Matiašovce na roky 2015–2023. **Strategickým cieľom** rozvoja obce je

„vytvoriť podmienky na zvyšovanie kvality života jej obyvateľov aktívnym prístupom k podpore hospodárskej a sociálnej oblasti pri súčasnom zveľadňovaní životného prostredia obce – aby sa v Ondavských Matiašovciach dobre žilo“.

Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu ekonomicky aktívnych a výkonných subjektov. Zvyšovanie výkonnosti hospodárstva na udržateľnej úrovni v dlhodobom horizonte a rast jeho konkurencieschopnosti je považované za prioritu. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových projektov.

Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na:

- aktivizácii nedostatočne využívaného potenciálu a podpore hospodárskeho rozvoja obce a okolia,
- rozšírení a zvýšení podielu aktivít na úrovni partnerstva,
- aktivizácii nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia.

Súbežne je však potrebné venovať pozornosť aj rozvíjaniu ľudských zdrojov. Hlavným zámerom stratégie v tejto oblasti je zapojenie viacerých subjektov a postup riešenia danej problematiky v rámci partnerstva. V oblasti vybavenia územia dopravnou infraštruktúrou sa stratégia orientuje hlavne na vybudovanie prepojenia regiónu tak, aby bola zabezpečená napojenie na dopravné koridory v dostatočnom čase a kvalite. Okrem zlepšenia dopravnej obslužnosti sa pozornosť venuje aj rozvoju informačnej spoločnosti. Stratégia v oblasti životného prostredia je zameraná na zlepšenie situácie zavádzaním nových ekologických metód výroby energie, novým prístupom občanov k ochrane životného prostredia. Stratégia je založená na eliminácii kľúčových disparít, ktoré sú bariérou rozvoja a na využití pozitívnych výhod, ktoré poskytujú príležitosti pre dlhodobý rast. To je možné uskutočniť len na úrovni partnerstva spolupracou verej-

ného a súkromného sektoru a integrovaným prístupom k riešeniu ekonomických, sociálnych a environmentálnych aspektov. Na dosiahnutie strategického cieľa budú podporovať globálne ciele podľa jednotlivých kľúčových odvetví.

Verejná zeleň

Správa a údržba verejnej zelene je jednou zo samosprávnych a v zákone č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení výslovne uvedených kompetencií každej obce [§ 4 ods. 3 písm. g)]. *„Verejným priestranstvom sú všetky námestia, ulice, tržnice, chodníky, verejná zeleň, parky a ďalšie priestranstvá slúžiace všeobecnému užívaniu, a to bez ohľadu na vlastníctvo k tomuto priestoru.*

Stratégia rozvoja

Cieľom strategickej časti programu je navrhnuť priority a opatrenia, ktoré budú viesť k naplneniu stanovenej vízie. Ide o návrh takých priorít a opatrení, ktorých riešenie je buď priamo v kompetencii obce alebo tiež takých, ktoré síce nie sú priamo v jej kompetencii, avšak obec ich dokáže svojou činnosťou a svojimi schopnosťami ovplyvniť žiaducim smerom.

Definovanie stratégie rozvoja obce vychádza najmä z detailného poznania jej vnútorného prostredia a z poznania potrieb obyvateľstva, pričom priamo nadväzuje na výsledky analýz. Stratégia vychádza zo základného predpokladu, že príslušné orgány verejnej správy od národnej po regionálnu úroveň budú zabezpečovať koordinovaný prístup v záujme dosiahnutia realizácie plánovaných zmien a že bude existovať dobrá informovanosť kľúčových aktérov regionálneho rozvoja.

Stratégia rozvoja obce je spracovaná v súlade s aktualizovanou Národnou stratégiou regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, ktorá definuje hlavné faktory rozvoja slovenských regiónov, analyzuje regionálne disparity a prognózuje hospodársky vývoj v týchto regiónoch. Táto stratégia, spracovaná v súlade so stratégiou Európa 2020, definuje 5 prioritných oblastí (PO) na dosiahnutie cieľa – vytvoriť konkurencieschopnú, pracovné miesta vytvárajúcu a na poznatkoch založenú ekonomiku:

- PO 1 – Ľudské zdroje – zvýšenie kvality ľudského kapitálu,
- PO 2 – Ekonomická výkonnosť a konkurencieschopnosť hospodárstva,
- PO 3 – Štrukturálne zmeny,
- PO 4 – Poznatkovo orientovaná ekonomika,
- PO 5 – Ochrana a tvorba životného prostredia.

Týchto 5 prioritných oblastí Národnej stratégie regionálneho rozvoja je premietnutých do navrhovaných priorít v stratégii rozvoja obce, pričom sú prispôsobené podmienkam obecnej samosprávy tak, že PO 2 až PO 4 z Národnej stratégie regionálneho rozvoja

sú v PRO zjednotené do Prioritnej oblasti Hospodárska politika, PO 1 predstavuje v PRO Prioritnú oblasť Sociálna politika a PO 5 predstavuje oblasť Environmentálna politika.

Pre naplnenie definovanej vízie si teda obec Ondavské Matiašovce stanovila tri hlavné rozvojové oblasti a v rámci nich nasledovné priority:

Hospodárska oblasť – táto prioritná oblasť pozostáva z dvoch priorít: hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj (podpora malého stredného podnikania zo strany obce a podpora tradičných odvetví priemyslu) a technická infraštruktúra (rozvoj dopravnej infraštruktúry a rozvoj občianskej infraštruktúry).

Sociálna oblasť – prioritná oblasť pozostávajúca zo štyroch rozvojových priorít: sociálna oblasť a zdravotníctvo(doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu a zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb), školstvo a šport (budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry, trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu), kultúra (zachovanie kultúrno–historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni, organizačné zabezpečenie a propagácia v oblasti kultúry) a cestovný ruch a public relations (účinná propagácia obce, rekreačno - relaxačné zázemie obce a podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu).

Environmentálna oblasť – tretia prioritná oblasť pozostáva z jednej rozvojovej priority: životné prostredie (nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom, informovanosť a poradenstvo ochrana a racionálne využívanie vôd a ochrana ovzdušia. Prostredníctvom týchto troch prioritných oblastí a definovaných priorít, ktoré sú v programovej časti dokumentu rozpracované do jednotlivých opatrení, projektov a aktivít, bude obec naplňať definovanú strategickú víziu rozvoja. Splnením jednotlivých cieľov a stanovených opatrení bude zabezpečovať zvyšovanie kvality života svojich obyvateľov.

Formulár 8 (S2) - Hierarchia cieľov v štruktúre strategického dokumentu

V í z i a						
1. Prioritná oblasť - Hospodárska		2. Prioritná oblasť - Sociálna				3. Prioritná oblasť - environmentálna
Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj	Technická infraštruktúra	Sociálna oblasť a zdravotníctvo	Školstvo a šport	Kultúra	Cestovný ruch a public relations	Životné prostredie
Opatrenia: 1.1 Podpora malého stredného podnikania zo strany obce 1.2 Podpora tradičných odvetví priemyslu	1.3 Rozvoj dopravnej infraštruktúry 1.4 Rozvoj občianskej infraštruktúry	Opatrenia: 2.1 Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu 2.2 Zlepšiť úroveň poskytovaných zdravotníckych a sociálnych služieb	2.3 Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry 2.4 Trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu	2.5 Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni 2.6 Organizačné zabezpečenie 2.7 Propagácia v oblasti kultúry	2.8 Účinná propagácia obce 2.9 Rekreačno-relaxačné zázemie obce 2.10 Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu	Opatrenia: 3.1 Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom 3.2 Informovanosť a poradenstvo 3.3 Ochrana a racionálne využívanie vôd 3.4 Ochrana ovzdušia

Zdroj: vlastné spracovanie

Zápis o verejnom prerokovaní strategického dokumentu

Názov dokumentu: Program rozvoja obce Ondavské Matiašovce na roky 2015-2023

Pripomienkovanie realizoval: odborný útvar samosprávy

Termín pripomienkovania: do 29.9.2017

Oznam uverejnený: web stránka obce

Text dokumentu k dispozícii: web stránka obce

Spôsob doručenia pripomienok: poštou, do schránky, e-mailom a pod.

.....

Počet pripomienok k 29.9.2017: celkový počet: 0

PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová časť PRO nadväzuje na strategickú časť a obsahuje opatrenia a projekty na zabezpečenie realizácie programu rozvoja, vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám. Táto časť obsahuje podrobnejšie rozpracovanie cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti na úroveň opatrení a aktivít. Táto časť obsahuje:

- konkrétne opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám,
- súbor ukazovateľov, výsledkov a dopadov vrátane východiskových a cieľových hodnôt.

Opatrenia, projekty a aktivity podľa prioritných oblastí

Konkrétne projekty a aktivity, ktoré samospráva plánuje v strednodobom horizonte realizovať, sú uvedené v nasledujúcom formulári. Konkrétne činnosti, ktoré samospráva plánuje realizovať formou projektového zámeru, sú v tomto aj v ďalších formulároch uvedené ako „**Projekt**“. Činnosti, ktoré sa neplánujú realizovať formou projektového zámeru, sú uvedené ako „**Aktivita**“.

Formulár 10 (P1) - Tabuľka opatrení, projektov a aktivít podľa oblastí

Opatrenie	Projekt/Aktivita	Prioritná oblasť
Opatrenie č. 1.1.	Projekt Vodovod	Hospodárska
Opatrenie č. 1.2.	Projekt Kanalizácia	Hospodárska
Opatrenie č. 1.3.	Projekt Chodníky – výstavba a rekonštrukcia	Hospodárska

Opatrenie č. 1.4.	Projekt Kamerový systém	Hospodárska
Opatrenie č. 1.5.	Projekt Oprava miestnej komunikácie	Hospodárska
Opatrenie č. 2.1.	Projekt Výstavba detského ihriska	Sociálna
Opatrenie č. 2.2.	Projekt Denný stacionár	Sociálna
Opatrenie č. 2.3.	Projekt Požiarna zbrojnica	Sociálna
Opatrenie č. 2.4.	Projekt Materiálno - technické vybavenie DHZO	Sociálna
Opatrenie č. 2.5.	Projekt Rekonštrukcia kuchyne	Sociálna
Opatrenie č. 2.6.	Projekt Výstavba detského ihriska v obci	Sociálna
Opatrenie č. 2.7.	Projekt Úprava verejného priestranstva	Sociálna
Opatrenie č. 3.1.	Projekt Zberný dvor	Environmentálna

Zdroj: vlastné spracovanie

Súbor ukazovateľov, výsledkov a dopadov

Súčasťou programovej časti je aj stanovenie ukazovateľov pre hodnotenie PRO. Ukazovatele výsledkov a dopadov pre PRO obce sú spracované v nasledujúcom formulári. Rozdelené sú do troch kategórií:

- ukazovatele výstupu – práce, tovary a služby, financované počas realizácie aktivít projektu,
- ukazovatele výsledku – okamžitý efekt realizácie aktivít projektu, príp. služby poskytnuté cieľovej skupine,
- ukazovatele dopadu – dlhodobý efekt vplyvu na danú prioritnú oblasť alebo cieľovú skupinu.

Východiskové hodnoty dopadových ukazovateľov v rámci hodnotenia dopadov pre PRO obce boli stanovené ako nulové v roku 2015, cieľové hodnoty boli stanovené pre rok 2020.

Príprava projektov

Formulár (P3) - Formulár pre prípravu projektov

Opatrenie 1.1	Vodovod					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Projekt	Vypracovanie projektovej dokumentácie	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Ondavské Matiašovce
	Vodovod	200 000 €	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Ondavské Matiašovce
Opatrenie 1.2.	Kanalizácia					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Projekt	Vypracovanie projektovej dokumentácie	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Ondavské Matiašovce
	Kanalizácia	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Ondavské Matiašovce
Opatrenie 1.3.	Chodníky – výstavba a rekonštrukcia					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Projekt	Vypracovanie projektovej dokumentácie	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Ondavské Matiašovce
	Chodníky – výstavba a rekonštrukcia	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Ondavské Matiašovce
Opatrenie 1.4.	Kamerový systém					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Projekt	Vypracovanie projektovej dokumentácie	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Ondavské Matiašovce
	Kamerový systém	6 000 €	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Ondavské Matiašovce

Opatrenie 1.5.	Oprava miestnej komunikácie					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Projekt	Vypracovanie projektovej dokumentácie	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Ondavské Matiašovce
	Oprava miestnej komunikácie	18 500 €	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Ondavské Matiašovce
Opatrenie 2.1.	Výstavba detského ihriska					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Projekt	Vypracovanie projektovej dokumentácie	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Ondavské Matiašovce
	Výstavba detského ihriska	8 000 €	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Ondavské Matiašovce
Opatrenie 2.2.	Denný stacionár					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Projekt	Vypracovanie projektovej dokumentácie	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Ondavské Matiašovce
	Denný stacionár	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Ondavské Matiašovce
Opatrenie 2.3.	Požiarna zbrojnica					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Projekt	Vypracovanie projektovej dokumentácie	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Ondavské Matiašovce
	Požiarna zbrojnica	30 000 €	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Ondavské Matiašovce
Opatrenie 2.4.	Materiálno – technické vybavenie DHZO					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia

Projekt	Materiálno – technické vybavenie DHZO	1 400 €	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Ondavské Matiašovce
Opatrenie 2.5.	Rekonštrukcia kuchyne					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Projekt	Vypracovanie projektovej dokumentácie	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Ondavské Matiašovce
	Rekonštrukcia kuchyne	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Ondavské Matiašovce
Opatrenie 2.6.	Výstavba detského ihriska v obci					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Projekt	Vypracovanie projektovej dokumentácie	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Ondavské Matiašovce
	Výstavba detského ihriska v obci	8 000 €	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Ondavské Matiašovce
Opatrenie 2.7.	Úprava verejného priestranstva					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Projekt	Vypracovanie projektovej dokumentácie	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Ondavské Matiašovce
	Úprava verejného priestranstva	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Ondavské Matiašovce
Opatrenie 3.1.	Zberný dvor					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Projekt	Vypracovanie projektovej dokumentácie	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Ondavské Matiašovce
	Zberný dvor	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Ondavské Matiašovce

REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce na základe stanovenia merateľných ukazovateľov a vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov. Realizačná časť obsahuje:

- akčný plán,
- popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PRO,
- popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia,
- stručný popis komunikačnej stratégie PRO k jednotlivým cieľovým skupinám,
- popis systému monitorovania a hodnotenia plnenia PRO.

Akčný plán obce

Akčný plán predstavuje konkrétny harmonogram činností/projektov/aktivít súvisiacich s rozvojom obce v nadväznosti na prioritné oblasti sociálno-ekonomického rozvoja. Tento plán vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych projektov a aktivít. Obsahuje predpokladané termíny plnenia jednotlivých úloh, zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie a predpokladané zdroje financovania.

Formulár (R6) - Akčný plán

Akčný plán pre oblasť hospodársku, sociálnu a environmentálnu v obci Ondavské Matiašovce			
Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie
Opatrenie 1.1 Zlepšiť efektívne využívanie finančných prostriedkov			
Aktivita 1.1.1 Pravidelne organizovať stretnutia s predstaviteľmi subjektov pôsobiacich na území okresu v hospodárskej oblasti. Spoločne formulovať návrhy na riešenie problémov s financovaním projektov v obci. Návrhy realizovať a vyhodnocovať.	každý rok od 2016	Obec Ondavské Matiašovce	0
Opatrenie 1.2 Zvýšiť objem finančných prostriedkov			
Aktivita 1.2.1 Aktualizovať zásobník projektov z mimorozpočtových zdrojov. Podporovať a realizovať projekty na získanie mimorozpočtových financií pre rozvoj obce.	2016-2022	Obec Ondavské Matiašovce	kofinancovanie 5%

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Administratívne, organizačné a inštitucionálne zabezpečenie PRO

Partnermi pri realizácii PRO sú najmä obyvatelia obce. V úvodnej fáze prípravy dokumentu bol vypracovaný i dotazník, ktorý bol samosprávou distribuovaný do domácností a ktorý bol taktiež zverejnený na web stránke obce ako online formulár. Obyvatelia boli aj takto prizvaní do procesu spracovania a zúčastnili sa tiež verejných stretnutí, kde komunikovali svoje požiadavky a podieľali sa tak na definovaní silných a slabých stránok svojej obce. V závere procesu spracovania aktívne pristupovali k prerokovaniu finálneho návrhu PRO. Rovnako boli prizvaní ku konzultácii jednotlivých častí strategického dokumentu aj poslanci a zamestnanci OcÚ.

Vypracovaním a schválením tohto programu rozvoja obce plní obec jeden zo základných princípov regionálnej politiky, ktorým je princíp programovania. Implementácia navrhovaných projektov a aktivít si bude vyžadovať konkrétnych ľudí, ktorí budú tieto projekty/aktivity uskutočňovať od začiatku do konca a ktorí za nich budú aj zodpovední. Vzhľadom na poddimenzovanosť samosprávy z aspektu ľudských zdrojov sa predpokladá, že niektoré projekty/aktivity bude potrebné realizovať v spolupráci s externými poradcami, odborníkmi.

Riadiacim orgánom PRO na úrovni obce je **obecné zastupiteľstvo**. Výkonným orgánom PRO na úrovni obce je jej **starosta**. Ten zodpovedá za systém riadenia PRO, ako aj za systém čerpania získaných dotácií, použitia úverových zdrojov a v prípade získania pomoci zo štrukturálnych fondov aj za čerpanie tejto pomoci.

Administratívne zabezpečenie realizácie tohto programu je teda nevyhnutnou podmienkou jeho plnenia. Realizácia si však bude vyžadovať pravidelnú systematickú prácu. Z tohto dôvodu sa odporúča rozšíriť kompetencie Komisie správy majetku a rozvoja obce tak, aby táto fungovala ako poradný orgán, ktorého úlohou by bolo vypracovať a posúdiť Správu o realizácii PRO, stav finančného čerpania prostriedkov, podieľať sa na určovaní priorít realizácie PRO a zúčastňovať sa dôležitých stretnutí, týkajúcich sa rozvoja obce. V prípade potreby by táto komisia mala za úlohu prehodnotiť plán na ďalšie obdobie, eventuálne doplniť úlohy a opatrenia, ktoré neboli uvedené v tomto programe a pod.

Samospráva tak bude raz ročne (do leta, do začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok) získavať a spracovávať pripomienky poslancov, zamestnancov OcÚ, partnerov a verejnosti. Spracovanie pripomienok bude trvať do stanoveného termínu (napr. do septembra príslušného roku), kedy bude zastupiteľstvu predložené hodnotenie PRO za predchádzajúci rok a aj jeho prípadná aktualizácia. Obecné zastupiteľstvo vo vzťahu k realizácii PRO berie na vedomie návrh strategickej časti dokumentu, schvaľuje celý dokument PRO a každoročne schvaľuje vyhodnotenie jeho plnenia. Úlohou obecného zastupiteľstva je taktiež schvaľovanie spolufinancovania pripravovaných projektov. Obecné zastupiteľstvo teda každoročne schvaľuje hodnotiace a monitorovacie správy a rozhoduje o prípadných zmenách a aktualizácii programu.

Stručný popis komunikačnej stratégie

Súčasťou každého z pripravovaných a realizovaných projektov PRO budú, či už z dôvodu povinného informovania a publicity (najmä pri projektoch financovaných z európskych štrukturálnych fondov) alebo v rámci komunikácie medzi obcou a cieľovými skupinami pri príprave a realizácii projektov, rôzne formy komunikácie. V prípade realizácie projektov z EŠIF budú v záujme informovania verejnosti osadené informačné tabule, príp. budú organizované úvodné a záverečné konferencie, semináre, workshopy a pod.

V podmienkach obce prebieha komunikácia predovšetkým osobným stykom verejnosti a záujmových skupín s jej volenými orgánmi a zamestnancami. Významným komunikačným kanálom najmä pre mladšie a stredné vekové kategórie obyvateľstva je webová stránka obce. Staršie vekové kategórie uprednostňujú najmä obecný rozhlas a úradnú tabuľu. Ďalším nástrojom komunikácie budú pozvánky na priamu účasť verejnosti na zasadnutiach obecného zastupiteľstva. Prostredníctvom uvedených komunikačných kanálov bude až do ukončenia platnosti PRO prebiehať neustála komunikácia s obyvateľmi týkajúca sa náležitostí a realizácie tohto Programu rozvoja obce.

Systém monitorovania a hodnotenia

Cieľom systému monitorovania a hodnotenia je získavanie informácií o reálnom plnení PRO a o jeho prípadnom negatívnom vývoji. Dôsledkom dobrého nastavenia systému monitorovania a hodnotenia bude prípadná zmena spôsobu realizácie, podľa potreby aj definovanie a prijatie nových opatrení.

Ako už bolo spomenuté vyššie, samospráva bude raz ročne (do leta, do začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok) získavať a spracovávať pripomienky poslancov, zamestnancov OcÚ, zainteresovaných partnerov a verejnosti. Spracovanie pripomienok bude trvať do stanoveného termínu (napr. do septembra príslušného roku), kedy bude zastupiteľstvu predložené hodnotenie PRO za predchádzajúci rok a aj jeho prípadná aktualizácia.

Monitorovanie Programu rozvoja obce sa teda bude vykonávať priebežne počas celého trvania PRO až do ukončenia jeho platnosti. Tento proces bude vychádzať z údajov uvedených vo Formulári P2 – ukazovatele výstupu, výsledku a dopadu projektu. Výstupom monitorovania PRO bude monitorovacia správa za príslušný rok schválená obecným zastupiteľstvom, ktorej súčasťou môže byť aj prípadná monitorovacia správa schválená riadiacim orgánom v rámci implementácie projektov z EŠIF. Za prípravu monitorovacej správy konkrétného projektu bude zodpovedať jeho garant podľa povahy projektu. Za prípravu monitorovacej správy PRO bude zodpovedať samospráva obce – či už prostredníctvom starostu obce, hlavného kontrolóra, poslancov, zriadenej komisie strategického rozvoja, zamestnancov obecného úradu, príp. inej poverenej osoby.

Formulár (R5) - Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PRO na programové obdobie 2015 – 2023		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	najskôr v roku 2018	podľa rozhodnutia obce/koordinátora PRO a vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie		
Tematické hodnotenie časti PRO	v roku 2017, 2018, 2020, 2022, 2023	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	podľa potreby	pri značnom odklone od stanovených cieľov a dosiahnutých hodnôt ukazovateľov pri návrhu na revíziu PRO
Ad hoc hodnotenie celého PRO alebo jeho časti	na konci programovacieho obdobia	na základe rozhodnutia starostky obce, kontrolného orgánu obce, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu ap.

Zdroj: vlastné spracovanie

Formulár (R3) - Záznam z monitorovania

Monitorovanie a hodnotenie
Správa o plnení akčného plánu obce Ondavské Matiašovce k 31.12.2018 bola spracovaná v zmysle Programu rozvoja obce Ondavské Matiašovce na obdobie 2015-2023, časť 3.2. Implementácia, a smernice SM-1/2008 o strategickom plánovaní obce Ondavské Matiašovce, čl.6-7. Cieľom monitoringu Akčného plánu obce Ondavské Matiašovce je zostaviť komplexnú informáciu o tom, ako sa plnia opatrenia navrhnuté v PRO obce počas celého obdobia platnosti dokumentu v rokoch 2015-2023. Tieto údaje sú k dispozícii pre samosprávu a širokú verejnosť. Akčný plán obce Ondavské Matiašovce je zoradený podľa priorít, oblastí a opatrení. Ku každému opatreniu je priradený garant, ktoré úlohou je zabezpečiť realizáciu navrhnutých aktivít a monitorovať ich plnenie. Odpočet aktivít v akčnom pláne je spracovaný z pohľadu obce Ondavské Matiašovce, v niektorých prípadoch je ako realizátor danej aktivity uvedený iný subjekt (investor, prevádzkovateľ, partnerská inštitúcia a pod.) V akčnom pláne sú vymenované aktivity bežného, kapitálového a podporného charakteru v časovom slede. Ide o aktivity, ktoré je potrebné realizovať v ďalšom období. Akčný plán je spracovaný na základe údajov v schválenom rozpočte obce, schválených strategických dokumentoch obce. Aktuálna verzia akčného plánu je na webovej stránke obce www.ondavskematiasovce.sk Pripomienky k akčnému plánu obce je možné zaslať e-mailom na adresu o.matiasovce@stonline.sk Ďalší monitoring akčného plánu sa uskutoční ku dňu 31.12.2019

Zdroj: upravené podľa Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy,

FINANČNÁ ČASŤ

Indikatívny finančný plán

Jednou z kľúčových otázok programu rozvoja je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Finančné zdroje potrebné pre naplnenia aktivít uvedených v Programe rozvoja obce Ondavské Matiašovce na roky 2015-2023 budú plynúť z viacerých zdrojov: rozpočet obce (čo je základným zdrojom financovania aktivít), fondy Európskej únie, zdroje štátu, zdroje vyššie územného celku, úverové zdroje, súkromné zdroje, ostatné verejné zdroje. Väčšina projektov bude mať viaczdrojové financovanie.

Finančné zabezpečenie podpory regionálneho rozvoja

Zákon o podpore regionálneho rozvoja (zákon č. 539/2008 Z.z.) definuje zdroje financovania regionálneho rozvoja v § 4:

(1) Regionálny rozvoj sa financuje

- a) zo štátneho rozpočtu vrátane finančných prostriedkov z rozpočtových kapitol ministerstiev,
- b) zo štátnych účelových fondov,
- c) z rozpočtov vyšších územných celkov,
- d) z rozpočtov obcí,
- e) z prostriedkov fyzických osôb,
- f) z prostriedkov právnických osôb,
- g) z úverov a príspevkov medzinárodných organizácií,
- h) z prostriedkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi,
- i) z iných prostriedkov, ak to ustanoví osobitný predpis.

(2) Doplnkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja sú finančné prostriedky z Európskej únie určené

- a) hospodársky zaostalým regiónom, ktoré podľa ukazovateľov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vykazujú nižšiu úroveň rozvoja, ako je priemerná úroveň Európskej únie,
- b) regiónom s nepriaznivou štruktúrou zamestnanosti a podnikateľského prostredia.

Systém hodnotenia a zaradovania projektov do financovania

Dôležitým momentom v procese realizácie PRO bude schvaľovanie financovania jednotlivých projektových zámerov obecným zastupiteľstvom. Pri výbere projektov bude preto nutné prihliadať na ich dôležitosť a význam či už z legislatívneho hľadiska alebo vo vzťahu k rozvoju obce. Nasledujúca hodnotiacia tabuľka pre výber projektov je upravená pre potreby obce.

Formulár č. F 2 - Hodnotiace tabuľky pre výber projektov

	Kategória	Hodnotiace kritérium	Hodnotenie	Počet bodov
A	Dopravno-hospodársky význam	Spojenie s cestami vyššieho dopravného významu D, RC, I. triedy, plnenie funkcie privádzača na D, RC, intenzita dopravy presahujúca priemernú intenzitu v danej triede, situovanie cesty v území bez nadradenej cestnej siete a pod.	Nesplňa	0
			Spĺňa	1
		Cesta zabezpečuje dennú mobilitu osôb a dostupnosť sociálnych a ekonomických potrieb (zamestnanie, vzdelávanie, zdravotnícke služby, kultúra, rekreácia, význam z pohľadu verejnej osobnej dopravy(napr. napojenie na terminály integrovanej dopravy, stanice VOD, a pod.)	Nesplňa	0
			Spĺňa	1
		Prepojenia významných stredísk cestovného ruchu	Nesplňa	0
			Spĺňa	1
		Dopravné prepojenie priemyselných zón a prekladísk intermodálnej prepravy	Nesplňa	0
			Spĺňa	1
		Cesta prepája centrá osídlenia za- definované v KURS 2011 (v zásade sa jedná o mestá, ktoré majú z hľadiska hospodárskeho rastu regiónov najväčší rozvojový potenciál)	Nesplňa	0
			Spĺňa	1
B	Dopravná pre-vádzka	Prekročenie hodnoty priemernej intenzity (v kraji)	Nesplňa	0
			Spĺňa	1
C	Stavebno-technický stav	Stavebno – technický stav cesty (pozdĺžne a priečne nerovnosti, vyjazdené koľaje, únosnosť vozovky a pod.)	veľmi dobrý, dobrý	0
			nevyhovujúci/havarijný	1
			bezchybný až zlý	0

		Stav mostných objektov (nosnosť, zatekanie, stav mostovky a pod.)	veľmi zlý/havarijný	1
D	Bezpečnosť	Dopravná nehodovosť v danom úseku v rámci okresu (porovnanie hustoty dopravných nehôd na príslušnej ceste v okrese s priemernou hustotou v kraji)*	Nesplňa	0
			Spĺňa	1
E	Príspevok k špecifickým cieľom IROP, PRO	Napojenie znevýhodneného územia (mestského alebo vidieckeho)	Nesplňa	0
			Spĺňa	1
		Zvýšenie počtu obyvateľov so zlepšeným prístupom k verejným službám a zlepšenie mobility pracovnej sily	Nesplňa	0
			Spĺňa	1
		Posilnenie významnej vnútroregionálnej rozvojovej osi	Nesplňa	0
			Spĺňa	1
		Rozvoj cezhraničných väzieb, podpora makro regionálnych stratégií	Nesplňa	0
			Spĺňa	1

Výsledok hodnotenia				Súčet
Prio-rita	projekt nie je prioritný, realizácia nemá výrazný vplyv na vlastnosti cestnej siete		nízka	<0;5)
	projekt je prioritný pre formovanie vlastností cestnej siete		stredná	<5;9)
	projekt je pripravený a má výrazný vplyv na formovanie vlastností cestnej siete vrátane špecifických cieľov IROP		vy-soká	<9;13 >

Zdroj: vlastné spracovanie

Sociálna infraštruktúra

	Kategória	Hodnotiace kritérium	Hodnotenie	Počet bodov
A	Kvalita poskytovaných sociálnych služieb	Projekt umožňuje zlepšenie zamestnanosti žien v obci/regióne	Nesplňa	0
			Spĺňa	2
		Spoločný projekt viacerých obcí, subjektov	Nesplňa	0
			Spĺňa	2

B	Demografia	Projekt zlepšuje dostupnosť pre miestne obyvateľstvo a výrazným spôsobom zlepšuje kvalitu života	Nesplňa	0
			Spĺňa	1
C	Stavebno-technický stav	Stavebno – technický stav siete nie je vyhovujúci	veľmi dobrý, dobrý	0
			nevyhovujúci/hava-	1
		Zvýšenie energetickej hospodárnosti budov	Nesplňa	0
			Spĺňa	2
D	Zlepšenie dostupnosti	Zlepšenie dostupnosti sociálnych služieb pre špecifickú skupinu obyvateľstva /rómska komunita, deti so špeciálnymi	Nesplňa	0
			Spĺňa	1
E	Príspevok k špecifickým cieľom IROP/PRO	Projekt nadväzuje na významnú existujúcu alebo plánovanú inú in-	Nesplňa	0
			Spĺňa	1
		Zvýšenie počtu obyvateľov so zlepšeným prístupom k verejnej infra-	Nesplňa	0
			Spĺňa	1
		Projekt prispieva k miestnemu rozvoju – podpora zamestnanosti	Nesplňa	0
			Spĺňa	1
		Projekt umožňuje poskytovanie iných (sociálnych, zdravotníckych)	Nesplňa	0
			Spĺňa	1

Výsledok hodnotenia			Súčet
Prio-rita			
	projekt je prioritný pre zlepšenie kvality a dostupnosti sociálnej infraštruktúry	stredná	<5;9)
	projekt je pripravený a má výrazný dopad na zlepšenie kvality a dostupnosti sociálnej infraštruktúry vrátane špecifických cieľov IROP	vyšoká	<9;13 >

Vzdelávacia infraštruktúra

	Kategória	Hodnotiace kritérium	Hodnotenie	Počet bodov
A	Kvalita výchovno	Spoločný projekt viacerých obcí, subjektov	Nesplňa	0

	vzdelávacieho procesu		Spĺňa	2
B	Demografia	Projekt zlepšuje dostupnosť pre miestne obyvateľstvo a výrazným spôsobom zlepšuje kvalitu života	Nesplňa	0
			Spĺňa	2
C	Stavebno-technický stav	Stavebno – technický stav siete nie je vyhovujúci	veľmi dobrý, dobrý	0
			nevyhovujúci/havarijný	1
		Zvýšenie energetickej hospodárnosti budov	Nesplňa	0
			Spĺňa	1
D	Zlepšenie dostupnosti	Zlepšenie dostupnosti školského zariadenia pre špecifickú skupinu obyvateľstva /rómska komunita, deti so špeciálnymi potrebami	Nesplňa	0
			Spĺňa	3
E	Príspevok k špecifickým cieľom IROP/PRO	Projekt nadväzuje na významnú existujúcu alebo plánovanú PZI (inú investíciu)	Nesplňa	0
			Spĺňa	1
		Zvýšenie počtu obyvateľov so zlepšeným prístupom k verejnej infraštruktúre	Nesplňa	0
			Spĺňa	2
		Projekt prispieva k miestnemu rozvoju	Nesplňa	0
			Spĺňa	1

Výsledok hodnotenia			Súčet
Priorita			
	projekt je prioritný pre zlepšenie kvality a dostupnosti školskej infraštruktúry	stredná	<5;9)
	projekt je pripravený a má výrazný dopad na zlepšenie kvality a dostupnosti školskej infraštruktúry vrátane špecifických cieľov IROP	vyšoká	<9;13 >

Environmentálna infraštruktúra

	Kategória	Hodnotiace kritérium	Hodnotenie	Počet bodov
A	Ekologický -hospodársky význam	Odstránenie systémových porúch	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
		budovanie verejných vodovodov, okrem prípadov ich súbežnej výstavby s výstavbou verejnej kanalizácie podľa aktualizovaného Národného programu SR pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS, inými strategickými dokumentmi	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
		budovanie verejných kanalizácií a čistiarní odpadových vôd pre obce do 2 000 obyvateľov s výnimkou obcí začlenených do aglomerácií nad 2 000 EO v zmysle Národného programu pre vykonávanie smer-	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
		Vhodné využitie krajinno-ekologických prvkov	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
		Spoločný projekt viacerých obcí	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
B	Ekonomické	Zvýši sa efektívnosť poskytovania služieb obyvateľstvu, ostatným subjektom/plánované významné investície	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
C	Stavebno-technický stav	Stavebno – technický stav existujúcej infraštruktúry, zariadení	veľmi dobrý, dobrý	0
			nevyhovujúci/havarijný	1
		Stav jednotlivých stavieb	bezchybný až zlý	0
			veľmi zlý/havarijný	1
D	Funkčnosť, špecifické požiadavky	Rekonštruované siete musia spĺňať nasledovné funkčné požiadavky uvedené v podpornom programe	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
E	Príspevok k špecifickým cieľom IROP, PRO	Napojenie znevýhodneného územia (mestského alebo vidieckeho) na environmentálnu infraštruktúru	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
		Zvýšenie počtu obyvateľov so zlepšeným prístupom k environmentálnym službám a zlepšenie kvality ich	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
		Podpora využívania lokálnych zdrojov	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
		Rozvoj cezhraničných väzieb, podpora makro regionálnych stratégií	Nespĺňa	0

		Spĺňa	1
--	--	-------	---

Výsledok hodnotenia			Súčet
Prio-rita	projekt nie je prioritný, realizácia nemá výrazný vplyv na vlastnosti environmentálnej infraštruktúry	nízka	<0;5)*
	projekt je prioritný pre formovanie vlastností environmentálnej infraštruktúry	stredná	<5;9*)
	projekt je pripravený a má výrazný vplyv na formovanie vlastností environmentálnej infraštruktúry vrátane špecifických cieľov IROP	vy-soká	<9;13>*

Zdroj: vlastné spracovanie

ZÁVER

Formulár (Z1) - Schválenie PRO

Schválenie PRO	
Dokument	<u>Názov:</u> Program rozvoja obce Ondavské Matiašovce na roky 2015-2023 <u>Štruktúra dokumentu:</u> dokument je štruktúrovaný podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja a podľa Metodiky na vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC, vydané Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja
Spracovanie	<u>Forma spracovania:</u> spracovanie PRO vykonala obec v partnerstve s externým odborníkom, ktorý koordinoval proces tvorby dokumentu a zabezpečoval dodržiavanie metodických postupov <u>Obdobie spracovania:</u> dokument bol vypracovaný v mesiacoch apríl – august 2017 <u>Riadiaci tím:</u> riadiaci tím pozostával z 3 členov a v procese spracovania mal 3 pracovné zastúpenia <u>Pracovné skupiny:</u> pracovné skupiny neboli zriadené <u>Externá odborná spolupráca:</u> Marianna Dvorjaková <u>Účasť verejnosti a komunikácia s verejnosťou:</u> áno
Prerokovanie	<u>Prerokovanie v orgánoch samosprávy:</u> 29.09.2017 <u>Verejné pripomienkovanie:</u> 29.09.2017
Schválenie	<u>Návrh na uznesenie zastupiteľstva:</u> „Obecné zastupiteľstvo schvaľuje Program rozvoja obce Ondavské Matiašovce na roky 2015-2023.“

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

PRÍLOHY

Príloha č. 1 - Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PRO

Riadiaci tím

Bc. Martin Mika - koordinátor

Lucia Sakalíková- člen

Partneri

Marianna Dvorjaková a kol.

Príloha č. 2 - Zoznam informačných zdrojov použitých v PRO (východiskové strategické a koncepčné dokumenty, súvisiaca legislatíva)

Komunitný plán obce Ondavské Matiašovce

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001

MDVRR (2015): *Metodika na vypracovanie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC*. Bratislava: Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja, verzia 2.0, február 2015

Národná stratégia regionálneho rozvoja SR

Operačné programy 2014-2020

Partnerská dohoda 2014-2020

PHSR Košického samosprávneho kraja

Povodňová dokumentácia obce Ondavské Matiašovce

Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020- návrh

Stratégia Európa 2020

Štatistický úrad Slovenskej republiky

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

Územný plán veľkého územného celku Prešovského kraja – Zmeny a doplnky 2004

Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon)

Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení

Zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy

Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja

Záverečný účet obce Ondavské Matiašovce za rok 2014

Internetové zdroje:

www.datacube.statistics.sk/TM1Web/TM1WebLogin.aspx

www.datacube.statistics.sk/SODB/TM1WebLogin.aspx

www.eu2020.gov.sk

www.ondavskematiasovce.sk

www.partnerskadohoda.gov.sk

www.statistics.sk

www.telecom.gov.sk

Príloha č. 3 - Zoznam skratiek použitých v PRO

APTP – aktívna politika trhu práce
a.s. – akciová spoločnosť
AT – Rakúsko
atď. – a tak ďalej
a pod. – a podobne
CR – cestovný ruch
CZ – Česká republika
č. – číslo
ČOV – čistička odpadových vôd
DSO – drobný stavebný odpad
EŠIF – Európske štrukturálne a investičné fondy
EÚ – Európska únia
HDP – hrubý domáci produkt
HU – Maďarsko
IČO – identifikačné číslo osoby
KO – komunálny odpad
KSK – Košický samosprávny kraj
KURS – Koncepcia územného rozvoja Slovenska
MDVRR – Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja
mil. - milióny
m.n.m – metrov nad morom
MOK – maloobjemové kontajnery
napr. – napríklad
NÚP – Národný úrad práce
obyv. – obyvateľstvo
OcÚ – obecný úrad
OcZ – obecné zastupiteľstvo

o. i. – okrem iného
OP – operačný program
PHSR – Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
PL – Poľsko
PO – prioritná oblasť
príp. – prípadne
PRO – Program rozvoja obce
PSČ – poštové smerovacie číslo
resp. – respektíve
s.g.š. – severná geografická šírka
SK – Slovenská republika
SODB – Sčítanie domov a obyvateľov
STN – Slovenská technická norma
SR – Slovenská republika
s.r.o. – s ručením obmedzeným
t. j. – to jest
tzv. – takzvaný
UoZ – uchádzač o zamestnanie
VN – vodná nádrž
VO – verejné osvetlenie
VS – verejná správa
VT – Vranov nad Topľou
VTL - vysokotlakový
VÚC – vyšší územný celok
v.z.d. – východná zemepisná dĺžka
Zb. – Zbierka
Z.z. – Zbierka zákonov
ŽP – životné prostredie

Príloha č. 4 - Dohoda o partnerstve

Formulár (Ú 4) - Dohoda o partnerstve

Dohoda o partnerstve	
Názov dokumentu	- Dohoda o partnerstve pri príprave a realizácii PRO(názov obce/obcí/VÚC)
Obdobie platnosti	- obdobie, pre ktoré bude dohoda platná (7 - 10 rokov, na obdobie realizácie PRO)
Predmet dohody	- ciele spolupráce partnerov
Účastníci dohody	- zoznam dohodnutých strán – hlavných aktérov
Riadenie procesu	- spôsob riadenia procesu spracovania a realizácie PRO (riadiaci tím, pracovné skupiny, úlohy jednotlivých aktérov a ich komunikácia), - zoznam subjektov, ktoré budú zapojené do spracovania (budúci členovia pracovných skupín) a realizácie PRO (garanti jednotlivých opatrení, stále pracovné skupiny napr. pre monitoring a hodnotenie a pod.), - spôsob zapojenia verejnosti a komunikácie s verejnosťou (informovanie, dotazníky/ankety, stretnutia s občanmi).
Financovanie	- zoznam spoločných projektov, - zoznam podporovaných aktivít.

Zdroj: Weisová, Bernátová: *Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012*